

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

**FILOZOFICKÁ FAKULTA
KATEDRA SOCIÁLNÍ PRÁCE**

Lenka Daňhová

**STAČÍ NEZAMĚSTNANÝM OBČANŮM ČESKÝCH BUDĚJOVIC
A OKOLÍ SPETKRUM POSKYTOVANÝCH
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB?**

Obor:	sociální práce
Forma studia:	prezenční
Vedoucí bakalářské práce:	Doc.PhDr.Oldřich Matoušek
Oponent bakalářské práce:	Ing.Ivan Loukota
Datum zpracování:	10. srpna 2006
Datum obhájení:	
Výsledek obhajoby:	

P R O H L A Š U J I,

že tuto předloženou bakalářskou práci jsem vypracovala zcela samostatně a cituji v ní veškeré prameny, které jsem použila.

V Českých Budějovicích, dne 10. srpna 2006

Podpis:

Děkuji Doc.PhDr. Oldřichu Matouškovi za inspiraci a cenné rady při psaní této práce. Dále tímto děkuji Ing. Pavle Koubové a PhDr. Janě Břendové za poskytnutí důležitých připomínek k této bakalářské práci.

Lenka Daňhová

Obsah

Úvod	5
1 Nezaměstnanost	9
1.1 Nezaměstnanost, vymezení pojmů	9
1.2 Důsledky nezaměstnanosti na člověka	12
1.3 Principy sociální práce s nezaměstnanými	13
1.4 Osoby ohrožené sociálním vyloučením z hlediska trhu práce	14
1.5 Nezaměstnanost v Jihočeském kraji	17
2 Sociální služby a jejich poskytovatelé	20
2.1 Sociální služby pro nezaměstnané	20
2.2 Současný stav poskytování sociálních služeb v Českých Budějovicích a okolí	22
3 Služba občanského poradenství nejen pro nezaměstnané	25
3.1 Definice služby občanského poradenství	25
3.2 Poslání občanských poraden	25
3.3 Principy činnosti, cíle, cílová skupina	26
3.4 Metody práce s klientem v občanské poradně	27
3.5 Asociace občanských poraden	28
3.6 Nejčastější problémy klientů	28
4 Praktická část	29
4.1 Úvod a plán výzkumu	29
4.2 Předmět výzkumu	31
4.3 Cíl výzkumu	32
4.4 Výběr vzorku, použitá metoda	32
4.5 Prezentace výsledků výzkumu	34
4.6 Shrnutí výsledků výzkumu	46
4.7 Dotazníkové šetření odborníků na občanské poradenství	47
5 SWOT analýza konstrukce nové služby občanského poradenství	49
Závěr	53

Seznam použité literatury	55
--	-----------

Seznam příloh:	58
-----------------------------	-----------

Úvod

Fenomén nezaměstnanosti je problémem společnosti. Jedním z typů řešení tohoto jevu a zmírňování jeho negativních dopadů jsou sociální služby poskytované občanům. Odborné sociální poradenství může být vhodným typem sociálních služeb, které se nezaměstnanosti věnuje.

Tématu občanského poradenství se věnuji od roku 2001, kdy jsem začala pracovat v Občanské poradně Remedium Praha. Po návratu do Jihočeského kraje v roce 2005 jsem začala pracovat jako projektová manažerka v Jihočeské rozvojové o.p.s., ve které jsem chtěla uplatnit nasbírané zkušenosti. Vzhledem k tomu, že v Českých Budějovicích doposud chyběla občanská poradna, kterou považuji za velmi užitečnou službu občanům a také proto, že vedení Jihočeské rozvojové o.p.s. nabízelo možnost zavedení této služby na základě výsledků komunitního plánu města, rozhodli jsme se pro zřízení této služby. Podmínkou pro realizaci byly finanční prostředky, které byly získány prostřednictvím grantové žádosti z programu PHARE. V současné době je občanská poradna plně funkční pro klienty. Ve spolupráci s partnerskou organizací Remedium Praha o.s. se podařilo zavést jednotlivé standardy kvality sociálních služeb do praxe a poradna je připravena stát se členem Asociace občanských poraden.

Vzhledem k tomu, jak široce má občanská poradna vymezenou cílovou skupinu a oblastí, ve kterých působí a pomáhá, snažila jsem se zjistit, zda by mohla být užitečná také pro nezaměstnané občany, a to nejen při návratu na trh práce. Cílem sociální práce s nezaměstnanými je, obecně

řečeno, snížení rizika jejich sociálního vyloučení, k němuž dochází v rovině ekonomické, sociální i psychologické. Předpokládám, že občanská poradna může tento cíl vhodně naplňovat.

Výzkum v této bakalářské práci byl proveden před samotnou realizací pilotní fáze občanské poradny, a byl pokusem o marketingový průzkum zavedení tohoto nového typu služby v regionu. Probíhal od listopadu 2005 do února 2006. Je rozdělen na úvodní teoretickou část, ve které se snažím postihnout základní aspekty fenoménu nezaměstnanosti s přihlédnutím ke specifickým Jihočeského kraje. Pro prozkoumání hypotézy uvedené výše bylo nutné zmapovat okolní prostředí, provést syntézu dat z existujících dokumentů na regionální a státní úrovni. Úvodní teoretická část výzkumu sloužila jako výchozí bod pro realizaci služeb občanského poradenství v Českých Budějovicích. Takto získané údaje umožnily připravit na solidním základě realizaci pilotní fáze občanské poradny s cílem na konkrétní podporu občanů, pro které je tato služba potřebná a kterým se v Českých Budějovicích do té doby nedostávalo. Vlastní analýza se opírá o vybrané ukazatele, jež jsou interpretovány na základě porovnání s celorepublikovým kontextem. Dostupná data byla získána a zpracována na základě studia souvisejících strategických dokumentů, z dostupných statistických dat a odborné literatury. Praktická část výzkumu zahrnuje analýzu zájmu osob z řad nezaměstnaných o službu občanského poradenství. Výzkumnou metodou byla určena přehledová studie, standardizovaný dotazník se souborem otázek pro snadnou srovnatelnost odpovědí. Cílem dotazníkového šetření bylo získání zpětné vazby od potencialních uživatelů služeb občanské poradny z řad nezaměstnaných a získat tak

přehled o tom, zda by tito občané uvítali zřízení služby s přihlédnutím ke konkrétním oblastem, ve kterých občanská poradna radí a působí.

Problematika sociální práce s nezaměstnanými a fenoménu nezaměstnanosti obecně se v české literatuře objevuje velmi často. Jedná se o problematiku, která se objevuje v odborné literatuře související s ekonomikou, sociologií, psychologií a zdravotnictvím. S tímto tématem se můžeme setkat napříč jednotlivými obory. Mnoho informací se vyskytuje také na internetu přes portály Ministerstva práce a sociálních věcí. Zároveň je problematika nezaměstnanosti a trhu práce horkým tématem Evropské unie, rozvoj lidských zdrojů je prioritou v současném i budoucím plánovacím období pro přerozdělování finančních prostředků.

Problematika občanského poradenství se v soudobé české literatuře objevuje na rozdíl od svého vzniku v České republice ve zvýšené míře. Asociace občanských poraden je poměrně aktivní ve vydávání metodik a odborné literatury. Má zpracované standardy kvality sociálních služeb, které musejí jednotlivé členské poradny naplňovat. Zároveň vydává odborné podpůrné publikace pro nově vznikající poradny. O odborném sociálním poradenství, kam občanské poradenství patří, bylo také napsáno mnoho stránek v soudobé akademické diskuzi.

Tato bakalářská práce je rozdělena na pět hlavních kapitol. První kapitola je věnována nezaměstnanosti, vymezení pojmů, definování důsledků nezaměstnanosti na jedince, principy sociální práce s nezaměstnanými, konkretizace skupin osob, které jsou ohrožené sociálním vyloučením z hlediska trhu práce a vymezení specifík nezaměstnanosti v Jihočeském kraji. Druhá kapitola pojednává o sociálních službách a jejich poskytovatelů a

o současném stavu poskytování sociálních služeb v Českých Budějovicích a okolí. Třetí kapitola je věnována službám občanského poradenství. Jakým způsobem se tato služba definuje, jaké má poslání, principy činnosti, cíle a cílovou skupinu. V této kapitole také stručně shrnu metody práce s klientem v občanské poradně, představím Asociaci občanských poraden a nejčastější problémy klientů, kteří se na občanské poradny obracejí. Ve čtvrté kapitole je uvedena praktická část výzkumu. Definuji úvod a plán výzkumu, předmět a cíl výzkumu, dále výběr vzorku respondentů a jaká byla použita metoda. Pokračuji prezentací výsledku výzkumu a jejich shrnutí. V závěru praktické části shrnuji k čemu výzkum dospěl. Pro doplnění uvádím i výsledky dotazníkového šetření odborníků na sociální integraci z řad akademické obce, zástupců nestátních neziskových organizací a veřejné správy.

1 **Nezaměstnanost**

1.1 **Nezaměstnanost, vymezení pojmů**

Z hlediska základního členění lidských práv je v současné době právo na práci chápáno jako jedno ze základních sociálních práv občanů. Problémem dnes není ani tak přihlášení se k jednotlivým principům, jako je například Všeobecná deklarace lidských práv Organizace spojených národů a na ní navazující mezinárodní úmluvy, ale spíše jejich konkrétní realizace v životě každého jednotlivého občana. Pro Evropskou unii, ale také pro Českou republiku je nezaměstnanost závažným problémem. Tím největším se ukazuje zvyšování počtu nezaměstnaných, kteří jsou evidováni dlouhodobě (tzn. více než 1 rok v evidenci úřadu práce).

Definice nezaměstnanosti podle Mezinárodního úřadu práce v Ženevě považuje za nezaměstnaného jen uchazeče o zaměstnání, tedy občana, který není v pracovním nebo podobném vztahu, nevykonává samostatnou výdělečnou činnost ani se nepřipravuje soustavně na budoucí povolání a požádal o zprostředkování zaměstnání u úřadu práce¹. Jedná se tedy o osoby, které jsou věkem, osobními předpoklady a zdravotním stavem schopny práce a také jsou motivováni

---

¹ Kodymová, P. Sociální práce v praxi, str. 299

pro návrat na trh práce, chtějí pracovat. V soudobé literatuře se můžeme setkat s několika typy nezaměstnaných skupin obyvatel. Kromě zjevně nezaměstnaných skupin, registrovaných na úřadech práce existuje také tzv. nepravá nezaměstnanost, kdy lidé registrovaní na úřadech práce pracují v šedé ekonomice. Existuje i tzv. skrytá nezaměstnanost, kdy si lidé práci nehledají a ani se jako nezaměstnaní neregistrují. Velkou část této skryté nezaměstnanosti tvoří vdané ženy a mladiství. Jde o osoby, které na hledání práce rezignovaly² nebo se realizují mimo trh práce. Dále existuje také tzv. neúplná zaměstnanost, totiž existence pracovníků, kteří musejí akceptovat práci na snížený úvazek či práci nevyužívající plně jejich schopnosti a kvalifikaci³. Významným důležitým kritériem při posuzování nezaměstnanosti je její délka. Dlouhodobá nezaměstnanost, která se počítá po roce evidence na úřadě práce, představuje pro společnost velkou zátěž. Stát nezaměstnanému vyplácí sociální dávky, platí za něj pojištění a státní rozpočet přichází o jeho daně z příjmů. Nezaměstnaný ztrácí profesionální dovednosti a pracovní návyky, což vede také k sekundárním škodlivým dopadům na člověka. Podle příčiny lze nezaměstnanost dále dělit na čtyři druhy:

- Frikční nezaměstnanost je důsledkem mobility pracovníků na trhu práce. Jedná se o normální změny při střídání zaměstnání a doba nezaměstnanosti bývá jen krátkou epizodou, během níž si lidé hledají nové uplatnění.
- Sezónní nezaměstnanost je také krátkodobá a způsobují ji výkyvy spojené s ročními obdobími (např.

---

² Mareš, P. Nezaměstnanost jako sociální problém, str. 308

³ Mareš, P. tamtéž, str. 308

pokles výrobních aktivit ve stavebnictví v zimních měsících, v zemědělství apod.)

- Strukturální a technologická nezaměstnanost vzniká tam, kde se ruší celá odvětví. Lidé, kteří se takto stávají nezaměstnanými, se vyznačují určitým věkem, kvalifikací, zkušenosti, žijících v určitém regionu apod. Jak se odvětvově i územně mění struktura ekonomiky, nemusí charakteristiky propouštěných osob odpovídat požadavkům nových míst⁴.
- Cyklická nezaměstnanost souvisí s ekonomickými makrofaktory jako je konjunktura a recese. Pokud je ekonomika v recesi zvyšuje se i míra nezaměstnanosti a naopak.

Definice zaměstnanosti zahrnuje míru využití pracovních sil v ekonomice dané země. Za vážný společenský problém se považuje nezaměstnanost, která přesahuje 6-10%⁵. Fakt zaměstnanosti nebo naopak bývá v soudobých západních společnostech klíčovým činitelem osobní spokojenosti, ekonomické prosperity a společenské prestiže. Struktura zaměstnanosti vymezuje zastoupení základních typů profesí u ekonomicky aktivní populace. Ve vyspělých zemích od šedesátých let 20. století klesá počet zaměstnanců v průmyslu a roste počet zaměstnanců ve službách⁶. Poptávka po kvalifikačně nenáročných druzích práce, které nepředpokládají vyšší vzdělání, celkově klesá. Tyto změny nepříznivě dopadají především na lidi vyššího věku, na osoby, které jsou jednostranně kvalifikované pro práci v průmyslu a na mladé lidi bez pracovních zkušeností,

---

⁴ Mareš, P. tamtéž, str. 20

⁵ Matoušek, O. Slovník sociální práce, str. 125

⁶ Matoušek, O. tamtéž, str. 269

jejichž kvalifikace je nízká a mají málo příležitostí nebo nízkou k rekvalifikaci.

Státní politika zaměstnanosti vyjadřuje úsilí státu o dosažení rovnováhy mezi nabídkou pracovních sil a poptávkou po nich a o realizaci práva občanů na práci. Stát realizuje politiku zaměstnanosti prostřednictvím zprostředkování zaměstnání, rekvalifikačních programů, hmotným zajištěním uchazečů o zaměstnání, podpory zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností a kontroly dodržování pracovněprávních předpisů. Za státní politiku zaměstnanosti odpovídá Ministerstvo práce a sociálních věcí a jemu podřízené úřady práce hlavně tím, že vyhodnocuje aktuální situaci na trhu práce, zpracovává prognózy, vypracovává programy při strukturálních změnách apod. Hlavními strategiemi boje s nezaměstnaností v České republice jsou kvalifikační a rekvalifikační programy, poskytování zvláštních informačních, poradenských a analytických služeb osobám hledající práci a podnikům hledajícím zaměstnance, vyrovnávání šancí v přístupu k zaměstnání a podpora tvorby pracovních příležitostí u soukromých zaměstnavatelů (např. formu daňových úlev).

1.2 Důsledky nezaměstnanosti na člověka

Práci tráví většina lidí více času než jakýmkoli jiným typem činnosti. S termínem práce souvisí řada asociací: často se pojí se slovem „dřina“ - s úkoly, které by lidé nejraději omezili na minimum a pokud možno se jim úplně vyhnuli. Práce má i své přitažlivé stránky, stačí se podívat na ty, kdo přijdou o zaměstnání, jak se náhle cítí ztraceni a dezorientováni. V moderní společnosti hraje

zaměstnání klíčovou roli jako zdroj příjmů a má také důležitou roli pro udržení sebeúcty jedince. Dokonce i tehdy, kdy je práce nezajímavá a odehrává se v málo příjemném prostředí, mívá zaměstnání určující vliv na psychologický stav jedince a jeho každodenní cyklus činností. Podle Giddense se přitom uplatňuje několik faktorů⁷:

Peníze. Pro mnoho lidí představuje mzda hlavní zdroj obživy. Pokud tento příjem ztratí, začnou mít daleko větší obavy, že si neporadí s každodenními životními problémy.

Míra aktivity. Práce obvykle poskytuje lidem šanci osvojit si a používat určité znalosti a dovednosti. Bez práce člověk ztrácí šanci tyto znalosti uplatnit.

Strukturovaný čas. U pracujících osob se struktura dne obvykle řídí podle rytmu práce. Ten může někdy představovat zátěž, ale současně dává celému dni řád, kterým osobám bez práce často chybí. Pro dlouhodobě nezaměstnané bývá velkým problémem nuda. Přestávají si všimnout toho, jak čas běží a stávají se apatickými.

Sociální kontakty. V pracovním prostředí si lidé často nacházejí přátele a příležitosti podílet se na společných činnostech. Po ztrátě zaměstnání se okruh potencionálních přátel a známých obvykle zmenšuje.

Osobní identita. Pracovníkovi poskytuje jeho zaměstnání pocit pevné sociální identity, který je pro něj velmi cenný. Zvláště u mužů bývá sebeúcta spojena s tím, jaký je jejich ekonomický přínos k chodu domácnosti. Tato skutečnost vyplývá z tradičního rozdělení genderových rolí.

1.3 Principy sociální práce s nezaměstnanými

---

⁷ Giddens, A.: Sociologie, str. 308

Sociální práce při práci s nezaměstnanými klienty musí reflektovat psychické důsledky nezaměstnanosti, protože ztráta zaměstnání je velkým negativním stresovým faktorem, který může vést až k řadě nepříznivým psychosomatickým projevům. Sociální důsledky nezaměstnanosti souvisejí se snížením příjmů konkrétního člověka, který se musí přizpůsobit změně sociálního statusu, životní úrovně i změně své sociální role. Při ztrátě zaměstnání trpí i rodina nezaměstnaného. Stres a zátěž může vést k vážné rodinné krizi, případně až k rozpadu rodiny. Sociální práce s nezaměstnanými musí usilovat o snížení rizik, ke kterým dochází a to v rovinách uvedených výše. Pomoc musí vždy přihlížet ke konkrétní situaci nezaměstnaného, podpora musí být individuální a cílená. Sociální práce s touto cílovou skupinou má plnit dvě základní funkce. Za prvé jde o nezbytnou podporu při zvládnání bezprostředních důsledků nezaměstnanosti a za druhé pomáhat při návratu nezaměstnaných na pracovní trh.

1.4 Osoby ohrožené sociálním vyloučením z hlediska trhu práce

Sociální vyloučení osob ze společnosti přináší řadu problémů. Příčiny tohoto stavu jsou různé a mohou se navzájem kombinovat. Je nutné podporovat začleňování sociálně znevýhodněných lidí do společnosti, zejména na trh práce prostřednictvím sociálních a vzdělávacích aktivit. Nezaměstnanost neohrožuje stejnou měrou všechny skupiny lidí, existují určité okruhy osob, tzv. rizikové

skupiny, u nichž je ztráta zaměstnání pravděpodobnější, a pro které je také obtížnější nalézt nové pracovní místo.

Skupiny osob ohrožené sociálním vyloučením (exkluzí) z hlediska trhu práce:

- **Dlouhodobě nezaměstnaní** - trpí většinou kumulací různých znevýhodnění, které vyplývají z jejich osobní, kvalifikační, pracovní a sociální charakteristiky i z nižší úrovně pracovní motivace. Cílovými skupinami jsou zejména občané bez kvalifikace, mladiství, zdravotně postižené osoby, ženy s malými dětmi a osoby po návratu z výkonu trestu.
- **Etnické menšiny** - např. Romové, mezi jejich problémy patří vysoká nezaměstnanost, dlouhodobá a opakovaná nezaměstnanost, nízká kvalifikace, limitovaný přístup k pracovním příležitostem a vzdělávání, závislost na sociálních dávkách.
- **Lidé se zdravotním postižením** - hlavními bariérami jsou nižší kvalifikace a vzdělání, vyšší věk, vyšší nemocnost, zdravotní omezení a závislost na sociálních dávkách. Další bariérou je nízký zájem zaměstnavatelů o zaměstnávání těchto osob a nepříznivé společenské klima. Mají šanci uplatnění v chráněných dílnách, jejichž počet je však omezen.
- **Cizinci** - nedostatečná jazyková vybavenost, administrativní náročnost při vyřizování potřebných povolení (zejména povolení k pobytu) a s tím související riziko přechodu do ilegality, nejistota, nedostatečná informovanost, nemožnost dosáhnout na sociální dávky, služby a jiné výhody podmíněné trvalým pobytem, nedostatek cenově přijatelného bydlení.

- **Osoby s nízkou kvalifikací** - tvoří nejpočetnější skupinu osob v evidenci úřadů práce, celou jednu třetinu⁸. Hlavní bariérou je nízká motivace k práci a závislosti na sociálních dávkách.
- **Osamělí rodiče, kteří pečují o nezletilé děti** - problémem je obtížnost sladění rodinných povinností s požadavky trhu práce, tedy zaměstnavatelů.
- **Mládež ze znevýhodněného sociálního prostředí**, včetně dětí z dětských domovů - hlavní příčinou jejich problémů je absence životních vzorů. Mají nízké vzdělání a kvalifikaci, jsou snadno ovlivnitelní, nemají smysl pro pravidelnou docházku do práce.
- **Starší osoby, které ztratily zaměstnání** - mají nízkou přizpůsobivost novým požadavkům trhu práce, vysokou závislost na sociálních dávkách, malý zájem o rekvalifikaci, nízkou sebedůvěru a malou ochotu na sobě pracovat.
- **Bezdomovci** - nedisponují žádnými prostředky a příležitostmi, mají ztížený přístup k sociální pomoci, mají nízkou sebedůvěru a sklony k sociální izolaci.
- **Osoby po výkonu trestu** - jsou trestem poznamenány a stávají se neumístitelnými na trhu práce, obtížně hledají místo ve společnosti (např. bydlení).
- **Osoby závislé na drogách** - mají tendenci k sebeuzavírání, nemají motivaci vzdát se užívání drog, což je problémem v jejich vztahu s institucemi.

---

⁸ Buchtová, B. Nezaměstnanost. Psychologický, ekonomický a sociální problém, str.27

1.5 Nezaměstnanost v Jihočeském kraji

Tabulka níže zobrazuje strukturu nezaměstnanosti v Jihočeském kraji v členění na jednotlivé okresy.

Tabulka č. 1: Struktura uchazečů o zaměstnání dle délky nezaměstnanosti k 31.12. 2004 v Jihočeském kraji

Délka nezaměstnanosti							
Okresy	do 3 měsíců	3-6 měsíců	6-9 měsíců	9-12 měsíců	12-24 měsíců	nad 24 měsíců	průměrná délka v dnech
Jihočeský kraj	8544	4589	2213	1573	2937	3165	365
Č.Budějovice	1753	1026	472	318	487	269	239
Č. Krumlov	1160	583	279	207	481	776	506
J. Hradec	1383	750	336	283	505	508	349
Písek	1235	522	238	174	400	500	415
Prachatice	838	463	210	140	239	188	290
Strakonice	868	528	288	198	390	586	503
Tábor	1307	717	390	253	435	338	283

Zdroj: Integrovaný portál MPSV ČR, Struktura uchazečů a volných pracovních míst k 31.12. 2004

Tabulka níže zobrazuje strukturu uchazečů o zaměstnání v České republice v členění na vybrané skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením.

Tabulka č 2.: Struktura uchazečů o zaměstnání k 31.12.2004 v České republice

ČR/okres/kraj	celkem	osoba zdrav. post.	abs. VŠ do 30 let	těhotné, kojící, matky s dětmi do 9 měsíců	osoby peč.o dítě do 15 let	osoby potřebuj. zvl. pomoc	průměrný věk
Jihočeský kraj	23021	3239	181	286	3915	412	36,8
Praha	26727	3100	250	255	1522	218	38,1
Středočeský kraj	44012	6001	193	534	5776	1099	37,1
Plzeňský kraj	21051	3023	173	294	2141	149	37,4
Karlovarský	18726	1935	44	226	2093	208	36,7

kraj							
Ústecký kraj	73493	9000	154	1453	10961	1262	36,5
Liberecký	20299	3042	77	244	2626	943	37,3
Královéhradecký kraj	22526	3422	143	154	1876	773	36,9
Pardubický kraj	24399	3951	136	204	4076	753	37,2
Vysočina	24531	3535	196	226	3131	1445	36,6
Jihomoravský kraj	66207	9787	546	650	7232	1567	36,6
Olomoucký kraj	39591	5518	304	426	3221	744	37,4
Zlínský kraj	31606	4981	282	324	3878	205	37,3
Moravskoslezský kraj	105486	14138	643	883	15777	4542	37,4
ČR Celkem	541675	74672	3322	6159	68225	14320	37,1

Zdroj: Integrovaný portál MPSV ČR, Struktura uchazečů a volných pracovních míst k 31.12. 2004

Podle tabulek uvedených výše, měl Jihočeský kraj k 31.12.2004 jeden z nejnižších počtů uchazečů o zaměstnání a struktura uchazečů se výrazně nelišila od zbytku České republiky. O jedné z nejnižších měr nezaměstnanosti nelze mluvit jako o pouhém faktu bez toho, aniž by se udělal detailnější rozbor. Jihočeský kraj má svá další regionální specifika, která je třeba uvést. Pokud srovnáme Jihočeský kraj například s Plzeňským či Jihomoravským krajem, zjistíme, že se vyznačuje tím, že mimo krajské město jsou zde i další města nad dvacet tisíc obyvatel (např. Tábor, Jindřichův Hradec či Písek), tedy i další potenciál velkých zaměstnavatelů. Po revoluci a změně režimu v roce 1989 nebyl také tolik postižen rozpadem velkých podniků s desetitisíci a více zaměstnanci, což je např. i jedním ze zdrojů nezaměstnanosti na Ostravsku. Situace velkých podniků, i přes snižování stavů, zůstala poměrně konsolidovaná.

Jihočeský kraj je zároveň příhraničním regionem s dvěma zahraničními regiony, což pozitivně ovlivňuje příliv zahraničních investorů. Problémem se pak ukazuje

nedostatečná infrastruktura a někdy investoři dokonce uvádějí nedostatečně kvalifikovanou pracovní sílu. Problémem ale není kvalifikace, ale nesoulad mezi tím, jakou kvalifikací disponují uchazeči a jakou investor potřebuje. Obecným faktem je, že trvá nesoulad mezi trhem práce a tím, jací přicházejí absolventi ze škol. V Jihočeském kraji bylo již několikrát provedeno „Šetření potřeb trhu práce a školské soustavy“, které prováděla Jihočeská hospodářská komora a Jihočeská společnost pro rozvoj lidských zdrojů o.p.s. s tím, že velký podíl na tomto průzkumu měly také jednotlivé úřady práce. Tento průzkum je prvním z kroků, jak dojít k souladu trhu práce s výsledky školské soustavy a rekvalifikovanými a připravenými uchazeči, které zajišťují úřady práce.

Současná nezaměstnanost v Jihočeském kraji se podle Brablece vyznačuje zejména následujícími znaky: Stále se zvyšuje počet evidovaných uchazečů o zaměstnání padesátiletých a starších což souvisí s demografickým vývojem obecně: faktem je, že populace stárne, což je způsobeno prodlužováním průměrné délky života a klesající porodností. Zvyšuje se počet uchazečů z řad osob se zdravotním znevýhodněním a také počet dlouhodobě nezaměstnaných. Snižují se naopak počty evidovaných absolventů a počty uchazečů v nejmladších věkových kategoriích (do 29 let)⁹.

---

⁹ Brablec, V. Aktuální situace na trhu práce v Jihočeském kraji, str.7

2 Sociální služby a jejich poskytovatelé

2.1 Sociální služby pro nezaměstnané

Problém vyloučení na trhu práce se prolíná s vyloučením sociálním a může být obtížné určit, zda je opakující se či dlouhodobá nezaměstnanost člověka prvotním problémem, nebo

zda se jedná o důsledek dříve existujících individuálních a sociálních problémů. Je proto nezbytné, aby se řešení problému opíralo o individuální, skupinovou i komunitní práci s nezaměstnanými: z jedné strany v rámci pracovních- profesního poradenství a vedení kariéry institucemi veřejných služeb zaměstnanosti, z druhé strany v širší pojeté sociální práci zaměřené k zvládnutí životních situací nezaměstnaných. Oba přístupy by se měly prolínat a doplňovat. Bohužel v současné době nejsou v České republice vytvořeny k takovému komplexnímu přístupu předpoklady. Úřady práce nemají dostatečné množství poradenských specialistů, neboť veškeré kapacity jsou využity na zprostředkování nabídek práce. Na druhé straně je evidentní přetížení pracovníků v oblasti sociální péče a i tam je prostor pro jiné formy práce než je finanční pomoc velmi omezený¹⁰.

Sociální služby existují proto, aby pomáhaly lidem udržet si místo ve společnosti a aby je ochránily před sociálním vyloučením. Pracovníci v sociálních službách se snaží pomoci svým klientům „žít běžným životem“, tzn. starat se sám o sebe a o všechny další věci, které jsou lidmi vnímány jako samozřejmé až do chvíle, kdy jim nějaký stav nebo událost začne v jejich konání bránit. Sociální služby by měly být poskytnuty v rámci vlastního přirozeného prostředí a tak, aby citlivě a efektivně reagovaly na klientův problém. Důraz by měl být kladen především na to, aby sociální služba směřovala k podpoře a setrvání člověka v jeho přirozeném prostředí a na rozvoji jeho přirozených sociálních a společenských vazeb v rámci tohoto prostředí. Dále, aby tito lidé byli schopni vést aktivní život a k tomu jim poskytnout účinnou pomoc k získání

---

¹⁰ Kodymova, P. Sociální práce v praxi, str. 299

nezávislosti. Cílem sociální práce je, aby lidé mohli zaujmout, ve své komunitě, ve svém přirozeném společenství a prostředí, žádoucí místo. Všechny služby poskytované nezaměstnaným musí být provázané. Mezi těmito službami má sociální práce své nezastupitelné místo.

Sociální služby pro nezaměstnané poskytují úřady práce, které organizují informační a poradenská střediska pro volbu či změnu povolání, tzv. „job kluby“, jejichž poslání je pomoci těm, kteří delší dobu hledají zaměstnání a hůře se orientují na trhu práce. Programy činnosti jsou zaměřeny na zplnomocňování osob při hledání zaměstnání, pomoc při psaní životopisu a motivačního dopisu pro zaměstnavatele, nácvik pracovních pohovorů, motivace k případné rekvalifikaci apod. Obdobně fungují také tzv. „start kluby“, jejichž cílovou skupinou jsou absolventi a nezaměstnaní bez dosavadní praxe.

Působnost v oblasti sociálních služeb mají podle zákona o sociálních službách (č.108/2006 Sb.) následující subjekty: Ministerstvo práce a sociálních věcí, krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, úřady práce a ostatní poskytovatelé sociálních služeb (nestátní a neziskové organizace). Sociální služby zahrnují sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.

2.2 Současný stav poskytování sociálních služeb v Českých Budějovicích a okolí

Přehled poskytovatelů sociálních služeb v Českých Budějovicích je uveden v příloze číslo 1. V přehledu jsou

vedeny jak poskytovatelé sociálních služeb pro nezaměstnané tak ostatní poskytované služby v regionu, protože se dají v ideálním případě vhodně propojovat a kombinovat. Při mapování situace jsem narazila na problém, který souvisí se strukturálními fondy Evropské unie. V prvním plánovacím období na léta 2004 - 2006, kterého se Česká republika účastní, jsou prostředky distribuovány v rychlých krocích, které často znemožňují koordinaci jednotlivých projektů. Přednostním cílem je pak nikoliv prospěch cílové skupině, ale vyčerpání prostředků, které jsou pro Českou republiku vyčleněny z obavy kritiky z nevyčerpání těchto finančních prostředků. Tím nastává situace, že jsou paralelně realizovány národní projekty, systémové projekty a projekty jednotlivých subjektů z grantových schémat, které jsou jen složitě koordinovatelné. Vzhledem k zaměření Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů se pak v jednom kraji schází projekty, které o sobě navzájem neví a je i mimo možnost zprostředkovatelů práce nebo do konce uchazečů se v této problematice orientovat.

Rozsah poskytovaných služeb je na jednu stranu velmi široký, někdy až matoucí ale na druhou stranu nedostačující. Ačkoli se odborné sociální poradenství ve městě vyskytuje, tak vždy v omezené podobě v rámci jiných služeb nestátních neziskových organizací či je poskytováno pouze pro vybranou cílovou skupinu, např. pro týrané ženy, zdravotně znevýhodněné, jako obrana práv spotřebitelů apod. Podle komunitního plánu sociálních služeb města České Budějovice je kladen důraz na budoucí význam sociálního poradenství, ne vždy plně a správně doceněného a aktivit směřujících ke koordinaci péče o osoby, které se nacházejí v sociální nouzi. Kromě sociálních služeb pro

seniory a zdravotně postižené je třeba realizovat a rozvíjet i další formy služeb pro ostatní potřebné skupiny obyvatel, včetně posilování služeb, které poskytují sociálně-právní ochranu¹¹.

V tomto případě by se mohla ukázat nově vzniklá občanská poradna jako vhodná platforma pro koordinaci aktivit a také být vhodnou službou pro zajištění informovanosti občanů. Rozsah služeb pro nezaměstnané je tedy dostačující s tím, že je pro nezaměstnané pravděpodobně složitá orientace v těchto službách. Občanská poradna může těmto osobám pomoci při hledání orientace v široké škále služeb, které nejsou ani úřady práce, ani jinými subjekty strukturovány a to především z důvodu různých kompetencí těchto subjektů.

---

¹¹ Komunitní plán města České Budějovice, str. 43

3 Služba občanského poradenství nejen pro nezaměstnané

3.1 Definice služby občanského poradenství

Podle zákona o sociálních službách se za službu občanského poradenství považuje odborné sociální poradenství, které poskytuje lidem potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Občanské poradny vznikají z občanské iniciativy, podporují v lidech osobní odpovědnost, občanskou statečnost a aktivní zájem o řešení svých problémů a problémů komunity a svou povahou přispívají k rozvoji občanské společnosti (Richterová 2002).

3.2 Poslání občanských poraden

Občanská poradna podporuje občany prostřednictvím poskytování informací a jiných služeb v uvědomování si svých práv a povinností, ve vyjadřování potřeb a přání, v přejímání odpovědnosti za vlastní jednání a ve využívání sítě dostupných služeb. Občanská poradna ze svých zkušeností upozorňuje ve spolupráci s Asociací občanských poraden orgány veřejné správy a subjekty poskytující sociální služby na nedostatky v legislativě a na neřešené problematické situace občanů. Tím přispívá k rozvoji a zlepšování služeb a fungování úřadů na místní a celostátní úrovni. Poskytované služby zahrnují: informaci, radu, pomoc při psaní podání, doprovázení a vyjednávání.

3.3 Principy činnosti, cíle, cílová skupina

Služby občanské poradny jsou klientům poskytované zdarma. Jedná se o nízkoprahovou službu, která musí být poskytována všem, kteří se na ni obrátí. Občanská poradna je nezávislá na jiných subjektech, ať už veřejné správy nebo na rozhodování ostatních organizací. Pracovníci poraden jsou školeni na to, aby uměli vidět zájmy jednotlivých stran a odlišit také své pocity a postoje v daném problému. Ve všech občanských poradnách pracovníci využívají supervizi, která slouží mimo jiné k tomu, jak udržet nezávislost tam, kde s tím poradce nebo organizace může mít potíže. Proto je při školení nového poradce je tomuto tématu věnováno mnoho času. Občanská poradna pracuje na principu nestrannosti, je otevřena všem lidem bez rozdílu věku, rasy, pohlaví, postižení, náboženského vyznání, politické příslušnosti nebo sexuální orientace. Klient má právo, aby s ním bylo zacházeno se stejnou důsledností a respektem. Občanská poradna musí striktně dodržovat zákon o ochraně osobních údajů, je registrována jako správce osobních a citlivých údajů klientů. Proto nesmí poskytnout tyto údaje mimo poradnu bez předchozího výslovného souhlasu klienta. Klienti mají možnost přicházet také anonymně. Poradna však není zbavena ohlašovací povinnosti, dozví-li se o podezření ze spáchání trestného činu, které jsou taxativně vymezeny v zákoně. Služby občanské poradny jsou tedy poskytovány na čtyřech základních principech, kterými jsou bezplatnost, nezávislost, nestrannost a diskrétnost.

Cílovou skupinou jsou všichni občané bez rozdílu, tedy nejenom ti, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci a nemají vlastní zdroje jak situaci řešit. Úkolem poradny je pomoci klientovi se zorientovat se v situaci tak aby sám podnikl účelné kroky. Vzhledem k tomu, jak široce má občanská poradna definovanou cílovou skupinu a také oblasti ve kterých pomáhá, je snahou uspokojit každého klienta, který se na ni obrátí. Pokud poradna nemůže přímo pomoci, podá klientovi informaci, kde může pomoc získat. Občanská poradna přijímá každého zájemce o službu. Může odmítnout klienta pouze v případě, že je pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek, chová-li se vůči pracovníkům nebo jiným klientům agresivně nebo pokud občan potřebuje poradit či zastoupit v komerčních záležitostech.

3.4 Metody práce s klientem v občanské poradně

Práce s klientem občanské poradny probíhá nejčastěji formou řízeného rozhovoru¹². Metody vedení rozhovoru s klientem byly vyvinuty na základě tzv. Eganova modelu. Cílem rozhovoru s klientem je pomoc při řešení problému, pomoc převzít odpovědnost za vlastní jednání, získat a rozvíjet schopnosti a dovednosti, které vedou ke zlepšení dané situace. Rozhovor řídí poradce, určuje jeho proces a fáze, klient je naopak zodpovědný za obsah rozhovoru, za výběr nabídnutých řešení a za kroky vedoucí k řešení. Dalším krokem je ujasnění si, jaký budou mít jednotlivé způsoby řešení dopad a případně jakou pomoc bude klient potřebovat k jejich realizaci.

---

¹² Richterová, M. Občanské poradenství, str. 11

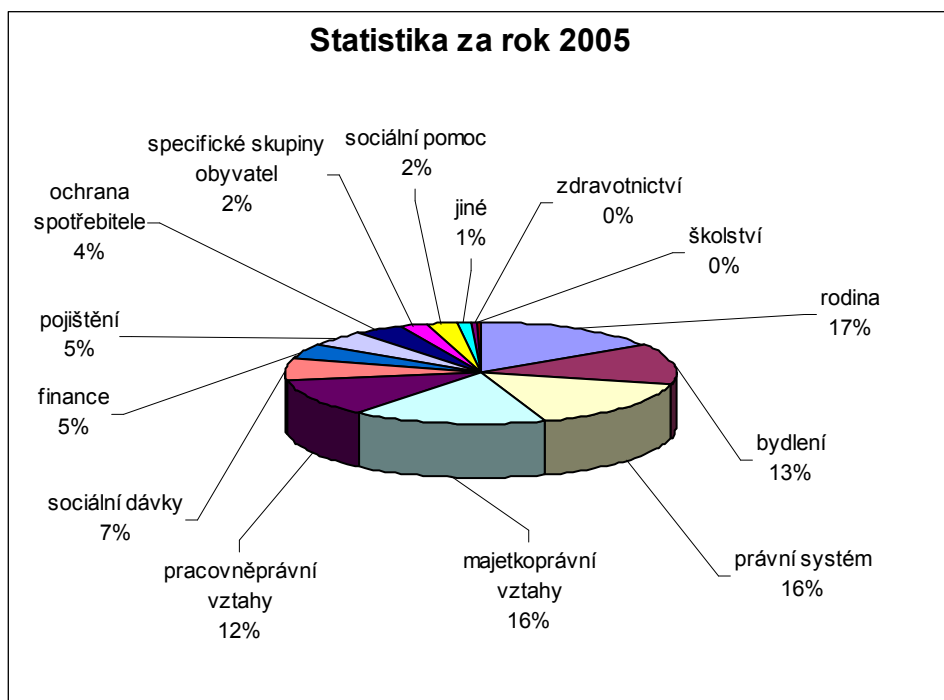
3.5 Asociace občanských poraden

Posláním Asociace občanských poraden je sdružovat občanské poradny do sítě a podporovat je tak, aby poskytovali službu na základě standardů kvality. Nejde jen o profesní organizaci, Asociace poskytuje poradnám zejména metodickou podporu, školení a informační databázi. Kromě toho se zabývá mnoha dalšími činnostmi jako je propagace zpráv z poznatků sociální politiky, zastupování občanských poraden, mezinárodní spolupráce, vydávání letáků, poskytování zpětné vazby a hledání finančních zdrojů. Aktuálně sdružuje Asociace 38 poraden v České republice.

3.6 Nejčastější problémy klientů

Jednotlivé občanské poradny vedou průběžně statistiku, která se následně vyhodnocuje. Za tuto činnost odpovídá Asociace občanských poraden. Níže je pro přehled uveden graf, který znázorňuje strukturu a procentní zastoupení jednotlivých dotazů. V roce 2005 se na občanské poradny v České republice celkem 40 120 klientů, kteří měli celkem 52 372 dotazů.

Tabulka č.3.: Statistika dotazů za rok 2005

Zdroj: Asociace občanských poraden, 25.2.2006

4 Praktická část

4.1 Úvod a plán výzkumu

Výzkum je zaměřený na mapování zájmu o novou službu občanského poradenství z řad nezaměstnaných. Proto je pro další postup nutné provést dotazníkové šetření, aby byla průkazná nutnost existence této služby, která je, jak bylo prokázáno v teoretické části výzkumu, běžnou službou poskytovanou v České republice. Praktická část této práce se bude týkat provedení dotazníkového šetření z řad nezaměstnaných a provedení dotazníkového šetření vybraných odborníků na sociální integraci v regionu z řad akademické obce, veřejné správy a neziskových organizací. Výsledky dotazníkového šetření zaměřené na odborníky na sociální integraci nejsou vzhledem ke svému rozsahu meritem výzkumu,

ale považují je za důležité zmínit, aby byl výzkum kompletní. Seznam oslovených odborníků je v příloze číslo 3.

Jihočeská rozvojová o.p.s. je dodavatelem vybraných služeb pro národní projekt „Najdi si práci v Jihočeském kraji“, který je realizován za přispění Evropské unie v rámci opatření Operačního programu rozvoje lidských zdrojů. Větší část tohoto projektu je realizována dodavatelem vybraného na základě výběrového řízení a pro kterého právě Jihočeská rozvojová o.p.s. dodává poradenství pro cílovou skupinu nezaměstnaných. Proto se tato platforma jevila jako nejvhodnější při definování vzorku tak, aby byla nejlépe vystižena cílová skupina nezaměstnaných. Zadavatelem této zakázky byl Úřad práce v Českých Budějovicích, který bezprostředně s nezaměstnanými pracuje. Projekt Najdi si práci v Jihočeském kraji je zaměřen na odstraňování bariér trhu práce, rozšiřování nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti a na napomáhání v získávání zaměstnání a zvyšování zaměstnatelnosti cílových skupin prostřednictvím vzdělávání, motivačních programů a odborného poradenství, které je cíleno na každého jednotlivého účastníka tak, aby byla pravděpodobnost zaměstnání zvýšena dostatečnou orientací nezaměstnaného v možnostech, které trh práce nabízí. Cílovými skupinami projektu, který probíhá od prosince 2005 do března 2007 jsou osoby, které nedávno přišly o zaměstnání, staly se nadbytečnými (jsou ve výpovědi pro nadbytečnost), jsou ohroženy hromadným propouštěním, končí u nich mateřská nebo rodičovská dovolená a osoby, které pečují o závislou osobu. Všichni tito lidé na základě hodnocení úřadu práce vykazují silnou motivaci pro návrat na trh práce.

Celkem se projektu zúčastní do jeho ukončení několik tisíc osob s tím, že v úvodním výběru, který zajišťují úřady práce je kontaktováno a pozváno na informační schůzky cca. 3000 osob. Již nyní se ukazuje, že celkový počet osob, kteří budou čerpat všechny či vybrané služby projektu, bude minimálně 2000. Celý projekt je rozdělen do 8 cyklů. Do dotazníkového šetření byli zapojeni všichni účastníci z celého kraje v rámci 1. až 3. cyklu a to s ohledem na situaci tak, aby pro ně byla přijatelná dojezdová vzdálenost do Českých Budějovic, k využití specializovaných služeb občanské poradny.

4.2 Předmět výzkumu

Z výše uvedeného vyplývá, že do dotazníkového šetření byli zapojeni uchazeči o zaměstnání a to především k hypotéze tohoto výzkumu bakalářské práce, který se snaží identifikovat, zda jsou sociální služby poskytované nezaměstnaným v Českých Budějovicích a okolí dostačující. Pro doplnění lze uvést, že projekt Najdi si práci v Jihočeském kraji se přednostně věnuje motivaci při hledání zaměstnání. Obecně se dá říci, že aby nezaměstnaní motivaci neztráceli, potřebují pomoci v zajištění informovanosti o možnostech, které mají a zároveň jim pomoci i v jiných problémech, které jim v hledání či výkonu zaměstnání brání. Občanská poradna může nezaměstnaným poskytnout informace jak pečovat o své blízké, jak využít podpory v systému sociální péče, na jaké sociální dávky mají nárok, jak řešit složité životní situace v oblasti mezilidských vztahů, bydlení, jednání na úřadech apod. Všechny tyto situace můžou být častým primárním důvodem

nezaměstnanosti a právě občanské poradenství může pomoci tyto situace řešit.

4.3 Cíl výzkumu

Cílem dotazníkového šetření bylo získání zpětné vazby od potencionálních uživatelů služeb občanské poradny z řad nezaměstnaných a získat tak přehled o tom, zda by tito občané uvítali zřízení služby s přihlédnutím ke konkrétním oblastem, ve kterých občanská poradna radí a působí. Jedná se také o ověření teoretická části výzkumu, ze které vyšla potřeba vzniku občanské poradny. Cílem dotazníkového šetření bylo získat alespoň 100 relevantních dotazníků.

4.4 Výběr vzorku, použitá metoda

Výběr vzorku respondentů je totožný s výběrem osob do projektu, které vybírá úřad práce. Jedná se o tyto cílové skupiny:

- Osoby ve věku 18–24 let, délka evidence do 6 měsíců
- Osoby ve věku 25–39 let, délka evidence do 8 měsíců
- Osoby ve věku nad 39 let, délka evidence do 6 měsíců
- Ostatní

Vybraný vzorek zahrnuje také osoby, které jsou ohroženi nezaměstnaností (jsou ve výpovědi pro nadbytečnost) nebo jsou aktuálně poživatelé některého z typů důchodu. Většinový vzorek však zahrnuje vymezení výše. Vzorek respondentů nemá ambici reprezentovat všechny

nezaměstnané obecně. Pokud ovšem vyjdeme z hrubých čísel, je v Jihočeském kraji evidováno cca. 20 tisíc osob z řad uchazečů o zaměstnání. Z tohoto počtu osob vybírají úřady práce do projektu Najdi si práci v Jihočeském kraji cca. 2 až 3 tisíc osob, které jsou pozvány na informační schůzky. V rámci informačních schůzek se pak o vstupu do projektu rozhodne cca. 1 tisíc osob. Tyto osoby do projektu vstupují v 8 cyklech s tím, že průzkum byl realizován v rámci prvního až třetího cyklu. Tyto cykly bylo nejsilnější a podařilo se oslovit pro dotazníkové šetření 300 osob. Vzhledem k tomu, že vyplnění dotazníku bylo dobrovolné, podařilo se získat celkem 144 respondentů. Lze tedy říci, že vybraný vzorek se dá pokládat za reprezentativní a relevantní.

Zvolenou metodou byla zvolena přehledová studie, u dotazníku byla stanovena jednotná forma standardizovaného souboru otázek, který má tu výhodu, že je snadné jednotlivé dotazníky porovnávat a vyhodnocovat. Sestavení baterie otázek bylo stanoveno s ohledem na cíl dotazování. Dotazník byl rozdělen na tři části. První část byla zaměřena na zjišťování údajů o respondentovi jako jsou věk, pohlaví, nejvyšší dosažené vzdělání, bydliště, rodinný stav, zda má či nemá děti a jejich ekonomická aktivita. Respondenti vždy mohli označit příslušnou volbu odpovědi. Druhá část dotazníku mapovala zájem o občanské poradenství, zda se s touto službou respondenti již setkali a v jakých konkrétních oblastech, ve kterých poradna radí, by respondenti uvítali poskytnutí informací (sociální dávky, sociální pomoc, pojištění, pracovně právní vztahy a zaměstnanost, bydlení, rodina a mezilidské vztahy, majetkoprávní vztahy, finanční a rozpočtová problematika, zdravotnictví, školství a vzdělávání, specifické skupiny

obyvatel, ochrana spotřebitele, právní systém a právní ochrana). Tato část mapovala také problematické situace, se kterými si nezaměstnaní nevěděli rady. Respondenti mohli volit mezi dvěmi variantami odpovědí: ano, ne. Třetí část dotazníku byla zaměřena na zjištění konkrétních potřeb respondentů, tj. jaký typ pomoci by v případě řešení problému očekávali od občanské poradny, zda respondenti věděli kam se obrátit, zda chtějí být informováni o tom, že poradna vznikla, zda by byli ochotni za službou dojíždět a na jakém úřadě práce jsou evidováni. Respondenti mohli opět volit z variant odpovědí. Jediná otevřená otázka v dotazníku se týkala otázky, v čem respondenti spatřují důvod své nezaměstnanosti.

Dotazníky byly v předstihu připraveny. Pro distribuci byli vyškoleni okresní asistenti a odborní poradci, kteří působí jako členové týmu realizace projektu Najdi si práci v Jihočeském kraji. Zaškolení těchto osob proběhlo formou jednorázové porady s powerpointovou prezentací. Dotazníky posléze byly rozdány respondentům s odpovídajícím komentářem na informačních schůzkách, kde byl prostor pro vyplnění dotazníku. Dotazník byl konstruován tak, aby bylo možné jej vyplnit pro respondenty samostatně, mohli se také zeptat tazatele, pokud něco nebylo jasné. Vzorový dotazník je uveden v příloze číslo 2. Výsledky výzkumu jsou zřejmé z následující kapitoly.

4.5 Prezentace výsledků výzkumu

Na základě vyplněných dotazníků proběhlo vyhodnocení a interpretace získaných dat. Za způsob vyhodnocení byly

zvoleny tabulky četnosti. Vzhledem k rozsahu je interpretace první části dotazníkového šetření interpretována v textu. Druhá a třetí část vyhodnocení dotazníkového šetření je uvedena v tabulkách, protože je z hlediska zkoumaného problému důležité. Jak je uvedeno výše, dotazníkového šetření se celkem zúčastnilo 144 respondentů. Z tohoto počtu bylo 100 žen a 44 mužů.

První část tohoto šetření se týkala souboru základních údajů o respondentech. Z celkového počtu dotazovaných tvořily ženy 2/3 a muži 1/3. Nejpočetnější skupinou byla věková kategorie 30-44 let. Nejpočetnější skupinou mužů byla věková kategorie 18-29 let, žen 30-44 let, v obou případech tvořily tyto skupiny téměř polovinu respondentů. Nejpočetnější skupinou byli respondenti se středoškolským vzděláním s maturitou, tvořili 1/3 respondentů. Mezi muži bylo nejpočetnější zastoupení se základním a středoškolským vzděláním bez maturity. Naproti tomu u žen byly nejpočetnější skupinou ženy se středoškolským vzděláním s maturitou, na druhém místě pak s vyšším odborným vzděláním. Téměř polovina respondentů bydlí do 100 km od Českých Budějovic, 1/3 žije do 50 km od Českých Budějovic. O polovinu více mužů než žen žije přímo v Českých Budějovicích. Téměř polovina respondentů je svobodná, stejný počet je vdaných a ženatých. Více než dvě třetiny mužů je svobodných. Polovina žen je vdaných, pětina rozvedených. Více než třetina vzorku je bezdětná, více než třetina vzorku má nezaopatřené děti. Většina mužů ve vzorku je bezdětná. Téměř polovina žen ve vzorku má nezaopatřené děti. Výrazná většina respondentů (86%) je nezaměstnaných. Většina respondentů je klienty Úřadu práce v Českých Budějovicích. V poměru mezi nezaměstnanými muži a ženami není velkého rozdílu.

Druhá část výzkumu mapovala zájem o občanské poradenství jako nového typu služby a v jakých oblastech by respondenti uvítali poskytnutí služby. V této části se dá zároveň vysledovat, s jakými problémy se respondenti potýkají a v jakých oblastech by chtěli získat informace nebo radu. Vzhledem k důležitosti výsledků této části dotazníkového šetření uvádím tabulky přímo do textu.

**1. Setkali jste se již se službou občanského poradenství?
ano/ne**

Tabulka 8 - Soubor respondentů dle pohlaví a znalosti zkoumané služby a v procentech

setkal/a	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	7	16	23	23	30	21
ne	37	84	77	77	114	79
celkem	44	100	100	100	144	100

Většina respondentů se ještě nesečkala se službou občanského poradenství.

2. Občanská poradna nabízí poradenství v následujících oblastech (a - 1). Zvažte, ve kterých oblastech byste uvítal/a pomoc občanské poradny: ano/ne

- a) **Sociální dávky** (např. dávky státní sociální podpory a péče, pomoc v mimořádných situacích, řízení o přiznání dávky)

Tabulka 9a - Soubor mapování zájmu respondentů o problematiku sociálních dávek dle pohlaví a v procentech

soc.dávky	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	26	59	73	73	99	69
ne	18	41	27	27	45	31
celkem	44	100	100	100	144	100

Většina respondentů by uvítala poradenství v oblasti sociálních dávek, více by informace v této oblasti uvítaly ženy.

- b) **Sociální pomoc** (pečovatelské služby pro seniory, zdravotně postižené, ústavní péče jako domovy důchodců, dětské domovy, krizové a azylové služby apod.)

Tabulka 9b - Soubor mapování zájmu respondentů o problematiku sociálních dávek dle pohlaví a v procentech

soc.pomoc	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	13	30	58	58	71	49
ne	31	70	42	42	73	51
celkem	44	100	100	100	144	100

Menší zájem projevíli respondenti o oblast sociální pomoci. Ženy projevíly o polovinu větší zájem o tuto oblast než muži.

- c) **Pojištění** (starobní invalidní důchod, nemocenské pojištění, zdravotní pojištění, komerční pojištění apod.)

Tabulka 9c - Soubor mapování zájmu respondentů o problematiku v oblasti pojištění dle pohlaví a v procentech

pojištění	Muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	24	55	54	54	78	54
ne	20	45	46	46	66	46
celkem	44	100	100	100	144	100

Polovina respondentů projevila zájem o oblast pojištění.
Není rozdíl mezi pohlavím.

d) **Pracovně právní vztahy a zaměstnanost**

(pracovní poměr, dohoda o pracovní činnosti,
dohoda o provedení práce, odpovědnost za
škodu, ochrana zaměstnanců, zprostředkování
zaměstnání, podpora v nezaměstnanosti, OSVČ)

Tabulka 9d - Soubor mapování zájmu respondentů o
problematiku pracovně právních vztahů a
zaměstnanosti dle pohlaví a v procentech

práce	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	35	80	83	83	118	82
ne	9	20	17	17	26	18
celkem	44	100	100	100	144	100

Výrazná většina respondentů, vzhledem k tomu, že je
nezaměstnaná, projevila zájem o poradenství v oblasti
pracovně-právních vztahů. V projeveném zájmu není rozdíl
mezi muži a ženami.

e) **Bydlení** (např. bydlení na základě

(spolu)vlastnického práva, nájemní smlouvy,
podnájmy, bydlení členů nájemcovy domácnosti,
trvalé bydliště a hlášení pobytu, věcná břemena)

Tabulka 9e - Soubor mapování zájmu respondentů o
problematiku bydlení dle pohlaví a
v procentech

bydlení	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	25	57	58	58	83	58
ne	19	43	42	42	61	42
celkem	44	100	100	100	144	100

Více než polovina respondentů projevila zájem o poradenství o oblast bydlení. Není rozdíl mezi muži a ženami.

- f) **Rodina a mezilidské vztahy** (vznik a zánik manželství, úprava vztahů k nezletilým dětem, osvojení, sociálně právní ochrana dětí, výživné, mezilidské vztahy, domácí násilí)

Tabulka 9f - Soubor mapování zájmu respondentů o problematiku rodiny a mezilidských vztahů dle pohlaví a v procentech

rodina	muži	Muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	14	32	53	53	67	47
ne	30	68	47	47	77	53
celkem	44	100	100	100	144	100

Polovina respondentů o tuto oblast zájem neprojevila. Jen necelá třetina mužů by uvítala poradenství v oblasti rodinných vztahů, na což má zřejmě vliv, že většina mužů ve vzorku je svobodných.

- g) **Majetkoprávní vztahy** (formy a nabývání majetku, společné jmění manželů, dědictví, závěť, dary, půjčky)

Tabulka 9g - Soubor mapování zájmu respondentů o problematiku majetkoprávních vztahů dle pohlaví a v procentech

majetek	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	17	39	58	58	75	52
ne	27	61	42	42	69	48
celkem	44	100	100	100	144	100

Větší polovina respondentů o tuto oblast zájem projevila. Více než třetina mužů a skoro polovina žen by poradenství v oblasti majetkoprávních vztahů uvítali.

- h) **Finanční a rozpočtová problematika** (daně a poplatky, půjčky a dluhy, rodinný a osobní rozpočet)

Tabulka 9h - Soubor mapování zájmu respondentů o finanční a rozpočtovou problematiku dle pohlaví a v procentech

finance	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	25	57	59	59	84	58
ne	19	43	41	41	60	42
celkem	44	100	100	100	144	100

Více než polovina respondentů projevila zájem o oblast finančního poradenství. Není rozdíl mezi muži a ženami.

- i) **Zdravotnictví** (práva a povinnosti pacientů)

Tabulka 9i - Soubor mapování zájmu respondentů o zdravotnickou problematiku dle pohlaví a v procentech

zdravot.	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	19	43	52	52	71	49
ne	25	57	48	48	73	51
celkem	44	100	100	100	144	100

Také o oblast zdravotnictví neprojevili respondenti větší než poloviční zájem. Zřejmě to je možné zdůvodnit poměrně mladým věkem respondentů. Není rozdíl mezi muži a ženami.

- j) **Školství a vzdělávání** (práva a povinnosti vzdělávacího procesu)

Tabulka 9j - Soubor mapování zájmu respondentů o problematiku školství a vzdělávání dle pohlaví a v procentech

školení	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)

ano	22	50	54	54	76	53
ne	22	50	46	46	68	47
celkem	44	100	100	100	144	100

Polovina respondentů, bez rozdílu mezi pohlavími, projevila zájem o problematiku školství a vzdělávání.

- k) **Specifické skupiny obyvatel** (tělesně a duševně znevýhodnění, etnické menšiny, cizinci, bezdomovci, senioři, oběti násilí)

Tabulka 9k - Soubor mapování zájmu respondentů o specifické skupiny obyvatel dle pohlaví a v procentech

spec.obyv.	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	12	27	41	41	53	37
ne	32	73	59	59	91	63
celkem	44	100	100	100	144	100

Velmi malý zájem projevili respondenti o oblast znevýhodněných obyvatel. Žen projevilo zájem méně než polovina, muži projevili spíše nezájem.

- l) **Ochrana spotřebitele** (smluvní vztahy, vymáhání práv)

Tabulka 9l - Soubor mapování zájmu respondentů o ochranu spotřebitele dle pohlaví a v procentech

spotřebit.	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	22	50	56	56	78	54
ne	22	50	44	44	66	46
celkem	44	100	100	100	144	100

Ani problematika ochrana spotřebitele respondenty tolik nezaujala, zájem se pohybuje mírně nad polovinou ze vzorku bez rozdílu mezi muži a ženami.

- m) **Právní systém a právní ochrana** (základní lidská práva, systém soudnictví a veřejné správy, soudní rozhodnutí, exekuce, odvolací řízení, přestupky, trestní řízení)

Tabulka 9m - Soubor mapování zájmu respondentů o právní systém a ochranu dle pohlaví a v procentech

právo	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	28	64	67	67	95	66
ne	16	36	33	33	49	34
celkem	44	100	100	100	144	100

Dvě třetiny respondentů projevili zájem o poradenství v oblasti právní. Není rozdíl mezi muži a ženami.

Celkově největší zájem projevili respondenti o poradenství v oblastech: pracovně právní, sociální dávky, právní systém a právní ochrana. Nejméně je zajímavá: problematika specifických skupin obyvatelstva, rodina a mezilidské vztahy a zdravotnictví. Ostatní problematika se pohybovala kolem zájmu poloviny respondentů z celkového počtu vzorku.

Třetí část dotazníkového šetření byla věnována konkrétním potřebám respondentů.

- 1) **Co byste v případě návštěvy očekával/a od občanské poradny? ano/ne**
- a) Potřeboval/a bych obecné informace.
  - b) Potřeboval/a bych o své situaci mluvit s někým kdo by mě vyslechl a podpořil.
  - c) Potřeboval/a bych se ve své situaci zorientovat.
  - d) Něco jiného, napište prosím co.

Tabulka 10a - Soubor mapování zájmu respondentů o potřebě poskytnutí obecných informací dle pohlaví a v procentech

obecně	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	Celkem	celkem (%)
ano	23	52	49	49	72	50
ne	21	48	51	51	72	50
celkem	44	100	100	100	144	100

Přesná polovina respondentů by měla zájem o obecné informace při návštěvě občanské poradny a to bez rozdílu mezi muži a ženami.

Tabulka 10b - Soubor mapování zájmu respondentů o potřebě mluvit s někým o své situaci dle pohlaví a v procentech

mluvení	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	Celkem	celkem (%)
ano	13	30	49	49	62	43
ne	31	70	51	51	82	56
celkem	44	100	100	100	144	100

Méně než polovina respondentů by o své situaci chtěla s někým mluvit, mužů necelá třetina.

Tabulka 10c - Soubor mapování zájmu respondentů o potřebě se ve své situaci zorientovat dle pohlaví a v procentech

zorient.	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	17	39	56	56	73	51
ne	27	61	44	44	71	49
celkem	44	100	100	100	144	100

Nadpoloviční zájem projevili respondenti o potřebu zorientovat se ve své situaci. Větší zájem projevily ženy.

Tabulka 10d - Soubor mapování zájmu respondentů o ostatních potřebách poskytnuté služby dle pohlaví a v procentech

ostatní	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	7	16	15	15	22	15
ne	37	84	85	85	122	85
celkem	44	100	100	100	144	100

O jiných možnostech se respondenti příliš nevyjadřovali a nespecifikovali je. Většinou požadovali konkrétní informace.

1a) Pokud jste řešil/a problém z některých výše uvedených oblastí (9a - 9l), věděl/a jste vždy, kam se obrátit? ano/ne

Tabulka 11 - Soubor mapování znalosti respondentů o dostupnosti poradenských služeb při řešení občanských problémů dle pohlaví a v procentech

problém	muži	muži (%)	ženy	ženy (%)	celkem	celkem (%)
ano	23	52	39	39	62	43
ne	21	48	61	61	82	57
celkem	44	100	100	100	144	100

Kam se obrátit, v případě řešení některého z občanských problémů, většina respondentů nevěděla. Necelé dvě třetiny žen nevědělo, mužů polovina.

2) Máte zájem být informován/a o tom, že byla v Českých Budějovicích právě zahájena činnost občanské poradny? ano/ne

Tabulka 12 - Soubor respondentů dle zájmu o poskytnutí informace o zahájení činnosti OP v ČB a dle pohlaví a v procentech

zájem o OP	muži	muži(%)	ženy	ženy(%)	celkem	celkem(%)
ano	28	69	71	71	99	69
ne	16	31	29	29	45	31
celkem	44	100	100	100	144	100

Více než dvoutřetinová většina respondentů projevila zájem být informována o zahájené činnosti poradny. Není rozdíl mezi muži a ženami.

3) Byli byste ochotni za touto službou dojíždět do Českých Budějovic? ano/ne **i**

Tabulka 13 - Soubor respondentů dle ochoty dojíždět za službami OP do ČB dle pohlaví a v procentech

dojíždění	muži	muži(%)	ženy	ženy(%)	celkem	celkem(%)
ano	22	50	49	49	71	49
ne	22	50	51	51	73	51
celkem	44	100	100	100	144	100

Za službami OP by byla ochotna, bez rozdílu mezi muži a ženami, jezdit polovina respondentů.

4) Jste evidován/a na úřadu práce? ano/ne

Tabulka 14 - Soubor respondentů dle evidence na Úřadu práce dle pohlaví a v procentech

evidence	muži	muži(%)	ženy	ženy(%)	celkem	celkem(%)
Ano	41	93	93	93	134	93
Ne	3	7	7	7	10	7
celkem	44	100	100	100	144	100

Téměř všichni respondenti jsou evidováni na ÚP. Naprostá shoda z celkového vzorku respondentů mezi muži a ženami.

5) Jaký je podle Vašeho názoru důvod Vaší nezaměstnanosti:

➤ Finanční nedocenění	3	
➤ Nedostatečné vzdělání	21	2. místo
➤ Nedostatek práce v oboru	19	3. místo
➤ Nedostatek praxe	10	5. místo
➤ Neschopnost se prosadit	4	
➤ Osobní důvody	2	
➤ Pasivita při hledání práce	1	
➤ Péče o malé děti	18	4. místo
➤ Péče o osobu blízkou	1	
➤ Problémy na pracovišti	4	
➤ Problémy s dopravou	6	
➤ Prochází rekvalifikací	1	
➤ Přestěhování se	1	
➤ Směny	1	
➤ Specifičnost práce	1	
➤ Věk	4	
➤ Zdravotní důvody	3	
➤ Zrušení výroby	22	1. místo

Nejčastějším důvodem respondentovi nezaměstnanosti bylo zrušení pracovního místa, nedostatečná kvalifikace a praxe, nedostatek nabídek v oboru a péče o malé děti (tento problém uváděly jen ženy).

4.6 Shrnutí výsledků výzkumu

Dotazníkové šetření průzkumu občanského poradenství prokázalo u respondentů zájem o služby občanské poradny. Vzhledem ke skutečnosti, že Jihočeský kraj je regionem, ve kterém dosud existuje pouze jediná občanská poradna v Písku, lze konstatovat, že zřízení této služby je velice žádoucí. Převážná většina nezaměstnaných respondentů v produktivním věku neví, kam se v případě ocitnutí se v nepříznivé sociální situaci obrátit. V současné době v Českých Budějovicích existuje řada organizací, které se

již zabývají specifickými problémy. Pokud ale občan přesně neví, do jaké oblasti jeho problém patří, je velice pravděpodobné, že žádnou konkrétní pomoc nevyhledá. Proto je nutné vytvoření nízkoprahové informační služby, která by dokázala zhodnotit klientův problém, pomoci mu se zorientovat v situaci a případně ho odkázat do konkrétní poradny. Cílem občanské poradny je, aby občané znali svá práva a byli schopni je uplatňovat, ale i povinnosti, kterým je nutné dostát. Díky občanskému poradenství poté dochází k minimalizaci počtu osob, kterým hrozí sociální vyloučení, a tím se samozřejmě snižuje zátěž společnost. Dá se říci, že občanské poradenství je velice významným preventivním faktorem v rámci sociálního vyloučení.

V souvislosti s výzkumem je průkazné, že právě nezaměstnané osoby potřebují podporu nejen při hledání zaměstnání, ale především v orientaci v celé řadě jiných problémů, které mohou být často primární příčinou jejich nezaměstnanosti. Je logické, že výsledkem výzkumu je největší zájem o služby trhu práce a možnosti zprostředkování práce, ale i přesto dochází k potvrzení faktu, že nezaměstnaný není schopen vhodné zaměstnání najít či vyhledat bez odborné pomoci, kterou právě ve své anonymitě a rozsáhlosti může nabídnout pouze občanská poradna, která pracuje na jiných principech než vlastní úřad práce, který plní svou úlohu na jiné platformě a tím pádem se obě služby mohou velmi dobře doplňovat.

4.7 Dotazníkové šetření odborníků na občanské poradenství

Dotazníkové šetření u odborníků na sociální integraci jednoznačně prokázalo, že většina z nich se již se službou občanského poradenství setkala. Odborníci se shodli na tom, že jde o službu, která poskytuje poradenství pro ty občany, kteří se ocitli v krizové situaci, kterou nejsou schopni řešit vlastními silami, a proto potřebují pomoc nezávislého odborníka. Z tohoto důvodu by občanské poradenství mělo být bezplatné, nestranné, diskrétní a nezávislé. Mělo by zahrnovat odborné sociální a právní poradenství, informace o dostupných možnostech pomoci. Občanská poradna by tedy měla zajišťovat komplexní poradenský servis.

Odborníci očekávají, že občanská poradna bude svým klientům poskytovat poradenství v oblasti sociální, právní, zdravotní, administrativní, v oblasti komunikace mezi klientem a úřady, v oblasti legislativy. Další oblastí by dle odborníků měla být také oblast služeb a fungování úřadů. Odborníci také uvádí, že pozornost je nutné zaměřit na občany, kteří jsou již na hranici sociálního vyloučení, tzn. občany bez domova, migranty a etnicky odlišné skupiny obyvatel. Všichni respondenti se setkávají s lidmi v náročných životních situacích a většina se setkává s těmito lidmi jako s klienty. Proto by odborníci uvítali vznik instituce, která by poskytovala těmto občanům komplexní nízkoprahovou informační službu. Většina oslovených respondentů také uvádí, že by služba tohoto typu měla být zřízena v každém okresním městě. Klienty, kteří potřebují odborné poradenství v současné době odborníci odkazují na státní instituce, nestátní subjekty a specializovaná pracoviště. Někteří z odborníků v dotazníkovém šetření uvedli, že občanům doporučují řešení nepříznivé sociální situace jejich vlastními silami,

prostřednictvím internetu. Jeden odborník dokonce uvedl, že neví, na jakou instituci by občan odkázal. Zde opět vyvstává požadavek vzniku občanské poradny jako odborného komplexního poradenství pro občany v nepříznivých sociálních situacích.

5 SWOT analýza konstrukce nové služby občanského poradenství

Strategické plánování je nutným nástrojem pro rozvoj kvalitních poskytovaných služeb. Pro odpovídající znalost okolního prostředí a interních možností občanské poradny byla provedena analýza SWOT.

Silné stránky

- Schopnost poskytovat informace z různých oblastí, které se občanů bezprostředně dotýkají.
- Cílová skupina není z hlediska zaměření dotazu nijak vymezena. Služby občanské poradny mohou využít všichni občané bez rozdílu.
- Občanská poradna využívá metodickou podporu Remedium Praha o.s. a Asociace občanských poraden.
- Občanská poradna se řídí standardy kvality sociálních služeb.
- Variabilita možností kontaktu občanské poradny pro klienty (osobně, telefonicky, emailem nebo dopisem).
- Prostory v centru města, snadná dostupnost pro klienty.
- Občanská poradna vybudovaná v nepokrytém regionu (dosud jediná OP sdružená v Asociaci je v Písku).
- České Budějovice jsou město s téměř 100 000 obyvateli, proto je možné v budoucnosti předpokládat vysoký počet klientů, kteří budou OP kontaktovat.
- Zabránění sociálnímu vyloučení rizikových skupin občanů.
- Nedůvěra některých občanů ve státní aparát zvyšuje pravděpodobnost kontaktování nestátní poradenské instituce.
- Anonymita, nestrannost, nezávislost a bezplatnost zvyšují lákavost této služby pro občany.

- Odborně vyškolený personál.
- Z názorů odborníků jednoznačně vyvstává požadavek na zřízení instituce, která by poskytovala komplexní odborné poradenství.
- Z dotazníkového šetření vyplývá, že více než polovina respondentů neví, kam se v případě problému obrátit (problematika pracovně právní, právní systém a právní ochrana, sociální dávky, atd.). Proto je žádoucí vznik nízkoprahového poradenského zařízení.

Slabé stránky

- Zpočátku provozu OP lze předpokládat nižší počet kontaktů této služby.
- Ztížená dostupnost pro občany, kteří nemají bydliště v Českých Budějovicích a okolí.
- Problematika financování, udržitelnost služby.
- Nově konstituující se tým.

Příležitosti

- Navázání spolupráce s specializovanými poradnami, které budou poskytovat občanům konkrétní pomoc a zároveň budou své klienty do OP odkazovat.
- Zaměřit se na takové skupiny občanů, které mohou být ohroženi sociálním vyloučením (klienti ÚP, Romové, neúplné rodiny, mládež ze sociálně znevýhodněného prostředí, apod.).
- Medializace OP a tím zvýšení počtu klientů, kteří budou OP kontaktovat.
- Možnost zřízení telefonní krizové linky pro občany, kteří nemohou OP osobně navštívit (handicapovaní,

staří občané, kteří nemají bydliště v Českých Budějovicích).

- Možnost zřízení online poradny.
- Možnost pořádání seminářů pro občany.
- Prezentace OP ve vybraných zařízeních (např. Mateřská centra, Azylové domy atd.).
- Navázání spolupráce s Magistrátem a Krajským úřadem.
- Dobře zajištěná supervize.
- Delegování pravomocí vedoucí OP na nové vyškolené poradce.
- Občanská poradna posiluje samostatnost a zodpovědnost jednotlivců.

Hrozby

- Nedostatečná informovanost občanů o existenci OP a jejích službách. Z dotazníkového šetření vyplývá, že 79% dotázaných se nikdy nesešlo se službou občanského poradenství. Proto je nutné seznámit nejširší veřejnost s touto službou (např. prostřednictvím médií, letáků, prezentací ve vybraných zařízeních a přednáškami na konferencích).
- Nedostatečná spolupráce s ostatními institucemi.
- Chybějící návaznost poskytovaných služeb.
- Problematika financování, udržitelnost služby.

Závěr

Z této práce a informací v ní napsaných je zřejmé, jak rozsáhlá je problematika nezaměstnanosti. Dotýká se nejrozličnějších oblastí. Bakalářská práce ve své teoretické i praktické části prokázala, že sociální služby poskytované nezaměstnaným v Českých Budějovicích jsou na jednu stranu dostatečné. Jedná se o projekty úřadu práce a dalších subjektů, které v současné době realizují projekty ze strukturálních fondů, pouze jejich rozsah je natolik široký, že se v nich jednotlivec dokáže pouze složitě orientovat. Na druhé straně v Českých Budějovicích chybí služba občanského poradenství, která může přesně v tomto případě být vhodným subjektem pro nalezení orientace v těchto službách. Občanská poradna může uchazečům o zaměstnání pomoci vybrat vhodnou službu, kterou nezaměstnaný potřebuje. Toho lze docílit individuální sociální prací s klientem, která je zaměřena na všechny spektra jejich života, což je ve standardních poskytovaných službách pro nezaměstnané ojedinělé.

Výzkumu v této práci jsem se snažila věnovat maximální úsilí s tím, že zjištěné poznatky byly klíčové pro zmapování prostředí pro konstrukci nového typu služby. Důležitým zjištěním byl v této práci zejména fakt, kolik projektů se zaměřením na trh práce se v současné době realizuje bez jejich vzájemné koordinace. Jsou distribuovány letáky, vznikají nové a nové webové stránky a portály, informační a publikační kampaně. Domnívám se, že

nezaměstnaný i přesto zůstává zmaten a dezorientován, což jistě jeho situaci nepřispívá. Nejde zde o kritiku přístupu Evropské unie a její politiky, ale pouze o konstatování, že již zmíněná koordinace mezi subjekty neprobíhá. Nezaměstnaný může být zařazen do více programů, je vzděláván až převzděláván, ale faktický přínos jeho zapojení nemá. Cílem občanské poradny by pak mělo být zapojení do maxima projektů, jejich znalost až do úrovně cílů a indikátorů a schopnost poradit nezaměstnanému pro něj nejvhodnější projekt a z něho vyplývající služby a aktivity. Z toho také vyplývá nutná spolupráce občanské poradny s úřady práce, hospodářskými komorami, krajskými úřady a dalšími subjekty, které tyto programy a projekty realizují či schvalují. Občanská poradna se tak může stát ideálním místem, kde se informace schází a v upravené podobě jsou distribuovány cílové skupině a tedy tam kam patří. Občanská poradna také může podpořit i realizátory projektů a to především v tom aspektu, že přiřazením vhodné osoby do vhodného projektu, bude docházet k naplnění cíle projektů, správnému zacílení aktivit i k naplnění indikátorů a to fakticky. Občanská poradna může, jak bylo prokázáno výše, být vhodnou poskytovanou sociální službou pro nezaměstnané.

Výzkum v této práci zároveň dostatečně prokázal vhodnost zřízení občanské poradny v Českých Budějovicích jako centra poskytování sociálně právního poradenství. Zároveň byla zodpovězena hlavní otázka této bakalářské práce. Výsledky této práce mohou být užitečné pro pracovníky úřadů práce, občanské poradny, pro Asociaci občanských poraden jako zdroj zpětné vazby a v neposlední řadě také všem pracovníkům, kteří se problematikou

nezaměstnanosti a odborného sociálního poradenství setkávají.

Seznam použité literatury

BUCHTOVÁ, B. 2002. Nezaměstnanost. Psychologický, ekonomický a sociální problém. 1.vyd. Praha: Grada Publishing. 240 s. ISBN 80-247-9006-8

DISMAN, M.: 2000. Jak se vyrábí sociologická znalost. 1.vyd. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0139-7.

GIDDENS, A. 1999. Sociologie. 1.vyd. Praha: Argo. 595 s. ISBN 80-7203-124-4

MAREŠ, P. 1994. Nezaměstnanost jako sociální problém. 1.vyd. Praha: SLON. 151 s. ISBN 80-901424-9-4

MATOUŠEK, O. 2003. Slovník sociální práce. 1.vyd. Praha: Portál. 287 s. ISBN 80-7178-549-0

MATOUŠEK, O. 2005. Sociální práce v praxi. 1.vyd. Praha: Portál. 352 s. ISBN 80-7367-002-X

MATOUŠEK, O. 2001. Základy sociální práce. 1.vyd. Praha: Portál. 312 s. ISBN 807178-473-7

RICHTEROVÁ, M. 2002. Občanské poradenství. 1.vyd. Praha: Socioklub. 55 s. ISBN 80-86484-02-5

ÚLEHLA, I. 1999. Umění pomáhat. 1.vyd. Praha: SLON. ISBN-80-85850-69-9

VÁGNEROVÁ, M. 2004. Psychopatologie pro pomáhající profese. 2.vyd. Praha: Portál. 872 s. ISBN 80-7178-802-3

Internetové odkazy a ostatní dokumenty

Adresář sociálních služeb města České Budějovice. Magistrát města České Budějovice. 2006.

Asociace občanských poraden: Charta občanských poraden. Praha 1998.

Asociace občanských poraden: Standardy kvality občanských poraden. Praha 2006.

Brablec, V.: Aktuální situace na trhu práce v Jihočeském kraji. Přednáška pro žadatele OP RLZ 1.1. Úřad práce České Budějovice, červen 2006. Nепublikováno

www.csu.cz

www.dobrovolnictvi.cz

www.eures.cz

www.inkano.cz

www.jihocesky-dobrovolnik.cz

Komunitní plán sociálních služeb Českých Budějovic.
Dostupný také na

http://www.c-budejovice.cz/NR/rdonlyres/F866D20A-BBD1-4F07-8DA6-C399C4B9BF95/919/KPSS_finale.doc

Portál Ministerstva práce a sociálních věcí:

http://portal.mpsv.cz/sz/local/cb_info

www.neziskovky.cz

www.obcanskeporadny.cz

www.prace.cz

Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách ze dne 14.
března 2006

Seznam příloh:

Příloha č.1: Seznam organizací poskytující sociální poradenství v Českých Budějovicích a okolí

Příloha č.2: Vzor dotazníku pro respondenty výzkumu

Příloha č.3: Vzor dotazníku pro odborníky na sociální integraci

Příloha č.4: Seznam odborníků na sociální integraci

Příloha č.1: Seznam organizací poskytující sociální poradenství v Českých Budějovicích a okolí

Psychologické a jiné poradny

Pedagogicko-psychologická poradna

Zabývá se sociálně patologickými jevy u dětí a mládeže, zajišťuje výcvik peer aktivistů.

Poskytuje služby terapeutické, metodické, speciálně pedagogické dětem a mládeži ve věku 3 - 19 let, rodičům a pedagogům v případě výchovných, osobnostních problémů. Poskytuje poradenství při volbě povolání.

PhDr. Skálová, pí Nýdlová, Mgr. Vácha

Tel. 387 314 503

Nerudova 59, ČB

Středisko pro rodinu a mezilidské vztahy

Provozuje ambulantní poradenskou činnost, diagnosticko-terapeutické služby zaměřené na řešení problémů v rodinných, partnerských vztazích a osobních problémech občanů.

PhDr. Nesnídal

Tel. 387 438 703

Nádražní 47, ČB

Středisko výchovné péče

Poskytuje ambulantní služby pro děti a mládež s poruchami chování, pro rodiče i pedagogy. Zabývá se podchycením a nápravou prvních známek výskytu sociálně negativních jevů. Organizuje sociální terapii a zájmovou činnost pro děti.

Diagnosticko - terapeutický internátní pobyt (2 měsíce).

R. Lippmannová

Tel. 386 355 888

Dukelská 23, ČB

Diecézní charita České Budějovice

- poradna EVA pro ženy a dívky v nouzi,
- poradna pro cizince, migranty a uprchlíky
- sociálně-právní poradenství

Diecézní charita v rámci jednotlivých projektů poskytuje krizovou intervenci, sociální poradenství, psychoterapii, pomoc při zprostředkování bydlení a zaměstnání, zprostředkování odborné konzultace, asistence, doprovod na úřady a instituce, zprostředkování duchovní promluvy

s knězem nebo pastoračním asistentem, terénní práce se sociálně slabou rodinou.

www.charitacb.cz

D. Bedlánová, Mgr. Kubátová

Tel. 386 353 120

Kanovnická 16, ČB

Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji

Poskytuje krizovou intervenci, poradenství - sociální, právní, psychologické, provádí diagnostiku, terapii, preventivní aktivity - přednáškovou činnost. Zajišťuje komplexní péči o týrané, zneužívané a zanedbávané děti syndrom CAN.

PhDr. Vlášková, Mgr. Ramešová

Tel. 387 410 864

Nerudova 53, ČB

www.ditevkrizi.cz

Jihočeská růže, o.s.

Krizové centrum pro matku a dítě, občanská poradna.

Ing. Paukejová, Mgr. Vítovcová

Tel. 385 725 063

Česká 52, ČB

Poradna pro ženy a dívky SONŽ

Poskytuje pomoc ženám v obtížných životních situacích, sociální pomoc nastávajícím matkám v tísní. Zprostředkovává odbornou pomoc a spolupracuje s odborníky.

Mgr. Šíroká, Mgr. Vyhliđková

386 350 475

Lannova 2, ČB

Linka důvěry, o.p.s.

Nonstop provoz telefonické krizové intervence pro děti, mládež a dospělé.

PhDr. Nesnídal

Tel. 387 313 030

Nádražní 47, ČB

Fond ohrožených dětí

Vyhledává a pomáhá dětem týraným a sociálně ohroženým. Poskytuje bezplatné sociálně právní poradenství. Zabývá se vyhledáváním náhradních rodin pro obtížně umístitelné děti, disponuje zařízením pro okamžitou pomoc dětem (Klokánek).

Havlová, Maňurová, Svobodová

Tel. 386 356 868

Senovážné náměstí 2, ČB

www.fod.cz

Háječek - kontaktní a doléčovací centrum pro drogovou závislost České Budějovice, o.s.

Poskytuje individuální a skupinové poradenství, krizovou intervenci, sociální práci s uživateli drog, sociálně právní poradenství, poradenství pro rodiče, rodičovské skupiny, ambulantní léčbu a substituční léčbu, asistenční službu. Zprostředkovává detox a ústavní léčbu. Zajišťuje kontaktní práci s uživateli drog, hygienický a potravinový program, výměnný program a streetwork, poradenství HIV a virových hepatitid.

MUDr. Kotrbová

Tel. 386 350 169

F. A. Gerstnera 2, ČB

Jihočeský streetwork (o.s. Prevent)

Zajišťuje terénní sociální práci s uživateli drog, výměnný program, základní zdravotní, sociální a právní poradenství, aktuální pomoc v tísni, poradenství HIV a virových hepatitid, asistenční službu, krizovou intervenci.

Brejcha, DiS.

Tel. 723 527 512

Lannova 63, ČB

www.os-prevent.cz

Jihočeské substituční centrum (o. s. Prevent)

Zajišťuje substituční léčbu, psychoterapii, zdravotní poradenství, sociální práce, sociální asistence, poradenství pro rodiče a blízké klientů, krizovou intervenci.

Mgr. Kostníková

Tel. 387 730 459

Matice školské 17, ČB

www.os-prevent.cz

Rubicon, o.s.

Poradna pro mezilidské vztahy, protidrogová poradna.

Mgr. Zíta

Tel. 387 204 004

V. Nezvala 43, ČB

www.rubicon.wz.cz

Zdravotní ústav - Poradna drogové závislosti

Práce s klienty zaměřená na arteterapii, konzultační terapeutická práce s klientem a jeho rodinou, poradenství, skupinová psychoterapie, primární prevence.

Dr. Kyzour, Mgr. Duchoňová

Tel. 386 350 888
Na sadech 25, ČB

Modrá spirála, o.s.

Svépomocná rodičovská skupina, kde mají rodiče možnost hovořit o svých problémech spojených s drogovou závislostí svých dětí, poskytování telefonické krizové intervence, sociálně právní poradenství.

Nováková, Svobodová
Tel. 776 791 517
Česká 20

Jihočeská lambda

Organizace, která poskytuje sociální a zdravotní pomoc osobám s gay a lesbickou orientací. Zabezpečuje konzultace s právníkem, psychologem a sexuologem, zajišťuje sociální a zdravotní pomoc osobám postiženým AIDS.

Ing. Mareček, Louženský
Tel. 387 783 155
Žižkova 3/226, ČB
www.klucicb.info

Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže České Budějovice

Konzultační práce, situační intervence, informační servis, pomoc v krizi, zprostředkování dalších služeb, případová práce, skupinová práce, aktivity zaměřené na primární prevenci, sociálně právní poradenství, terénní sociální práce, konzultace se školami.

Vondrášek, Lálová, Endrštová
Tel. 385 341 877
E. Destinové 1, ČB

Ruský klub

Poskytuje sociálně právní poradenství cizincům, podporuje integraci zranitelných skupin imigrantů, zejména žen a dětí, zabývá se rozvojem vztahů mezi komunitami.

Mgr. Larikova
Tel. 776 860 392
Dvořáková 4, ČB
www.web.telecom.cz/rusklub

Magistrát města České Budějovice - sociální odbor

Oddělení sociální prevence - poskytuje samostatné sociálně právní a výchovné poradenství dětem i rodičům při řešení jejich rodinných, osobních a sociálních situací, poskytuje pomoc společensky nepřízpůsobeným občanům a občanům po propuštění z výkonu odnětí svobody.

Oddělení sociálně právní ochrany dětí - poskytuje poradenství a rozhoduje o opatřeních na ochranu dětí, zabezpečuje a zaměřuje se na vyhledávání dětí osiřelých, dětí jejichž rodiče neplní své povinnosti, dětí svěřených cizí osobě, dětí, které vedou zahálčivý život, dopouští se útěků, požívají návykové látky, dětí, na kterých byl spáchán trestný čin, zprostředkovává osvojení a pěstounskou péči

P. Mikšátková

Tel. 386 801 601

Nám. PŘ. Otakara II., č. 1, 2, ČB

www.c-budejovice.cz

Magistrát města České Budějovice

Bezplatná právní poradna

Poskytuje bezplatné právní poradenství.

(Není telefonický kontakt)

Lannova 63, ČB

www.c-budejovice.cz

Sdružení nájemníků - MO České Budějovice

Bezplatné právní poradenství

Tel. 38 235 73

Pražská 1

Azylové domy

Dům Sv. Pavla pro muže (Městská charita České Budějovice)

Poskytuje komplex odborných služeb lidem v krizové životní situaci. Cílová skupina nejsou jen lidé bez domova, ale i lidé v krizové situaci, kterým hrozí sociální vyloučení ze společnosti. Cílem je opětovné začlenění klienta do společnosti, návrat na trh práce, usnadnění samostatné existence, podpora při získávání nezávislosti na systému sociálních služeb.

D. Rajdl

Tel. 387 315 388

Riegrova 32, ČB

www.mchcb.org

Dům na půl cesty (Městská charita České Budějovice)

Dům na půl cesty poskytuje pomoc a podporu svým klientům prostřednictvím přechodného bydlení a intenzivní spolupráce při řešení složité životní situace. Dům na půl cesty je sociální služba pro mladé lidi ve věku od 18 - 26 let, kteří se nacházejí v obtížné rodinné a sociální situaci a potřebují se osamostatnit.

Tel. 387 315 388

Riegrova 32, ČB

www.mchcb.org

Azylový dům pro ženy

Poskytuje klientkám azylové ubytování a pomoc při hledání východisek z krizových situací

Mgr. Vostoupalová

Tel. 387 427 168

Žerotínova 9, ČB

www.c-budejovice.cz

Azylový dům na půl cesty Filia

Poskytuje ubytování pro matky s dětmi, pro svobodné dívky starší 18 let, které po skončení ústavní výchovy nemají možnost návratu do rodiny.

Mgr. Vostoupalová

Tel. 387 427 168

Nerudova 7, ČB

www.c-budejovice.cz

Práce a nezaměstnanost

Magistrát města České Budějovice - sociální odbor

Poskytuje občanům dávky a služby sociální péče. Poskytuje na žádost dávky sociální péče z důvodu nedostatečného příjmu podle zákona o životním minimu a zákona o sociální potřebnosti občanům, kteří si nemohou příjem zvýšit vlastním přičiněním a jejichž základní životní potřeby nejsou zajištěny. Tyto dávky jsou poskytovány v působnosti pověřeného obecního úřadu a jedná se o jednorázové a opakované peněžité příspěvky, jednorázové a opakované věcné příspěvky.

P. Mikšátková

Tel. 386 801 601

Nám. Př. Otakara II., č. 1, 2, ČB

www.c-budejovice.cz

Mesada, o.s.

Je komplex služeb, jehož cílem je poskytnout člověku takovou podporu, aby si našel a udržel místo na otevřeném trhu práce za odpovídajících platových podmínek. Je určeno pro zájemce znevýhodněné na trhu práce tak, že pro získání a udržení pracovního místa potřebují dlouhodobou podporu i po uzavření pracovní smlouvy, například přímo na pracovišti (**pracovní asistence**). Podpora je poskytována podle individuálních schopností a potřeb konkrétního člověka. MESADA v rámci tohoto programu zajišťuje služby především pro lidi s mentálním postižením, ale také lidem

se smyslovým, fyzickým, psychickým postižením a sociálním znevýhodněním.

Ing. Lavická, Mgr. Křivánková PhD.

Tel. 387 310 612

J. Š. Baara 21, ČB

www.mesada.org

Koník, o.s.

Zprostředkovává zaměstnání a sociální poradenství pro klienty nezaměstnané, s postižením, nad 50 let věku, po výkonu trestu, se sociálním znevýhodněním, po léčbě závislosti, pro matky na mateřské dovolené, zajišťuje zprostředkování sociálních a zdravotních služeb.

Dále poskytuje hipoterapii pro dospělé a děti s postižením, pro děti a mládež se vzdělávacími a výchovnými problémy, pro klienty se závislostí a po léčbě závislostí.

Mgr. Hanzelyová

Tel. 386 351 955

U tří lvů 4, ČB

www.konik.cz

Městská charita

Tolerance 2005

Všeobecným cílem projektu je zlepšení životních podmínek a integrace sociálně vyloučených skupin do společnosti a na trh práce. Specifickým cílem je snížit počet osob se zdravotním postižením a dlouhodobě nezaměstnaných v evidenci úřadů práce v Jihočeském kraji.

Zabývá se přípravou a zaměstnáváním osob sociálně vyloučených a ohrožených exkluzí.

Mgr. Andrlíková

Tel. 774 655 355

Jírovcova 20, ČB

www.mchcb.org

Úřad práce České Budějovice

Úkolem úřadu práce je zabezpečování služeb zaměstnanosti především pro přechodně nezaměstnané občany, pro zaměstnance měnící zaměstnavatele, pro mládež připravující se do pracovního procesu a zajišťování agendy SSP (státní sociální podpora).

Ing. Loukota

Tel. 387 709 111

Klavíkova 7, ČB

http://portal.mpsv.cz/sz/local/cb_info

Péče o staré, postižené a nemocné

Magistrát města České Budějovice - odbor sociálních věcí

Poskytuje na žádost a podle platných právních norem příspěvky starým, sociálně potřebným občanům, dále zdravotně postiženým občanům a to v působnosti jak obecního, tak pověřeného obecního úřadu. Oddělení poskytuje také poradenskou činnost pro staré a zdravotně postižené občany při vyřizování úředních záležitostí.

P. Mikšátková

Tel. 386 801 601

Nám. Př. Otakara II., č. 1, 2, ČB

www.c-budejovice.cz

Centrum pro zdravotně postižené Jihočeského kraje

Poskytuje základní sociální poradenství, zprostředkovává odborné poradenství (právník, psycholog), konzultace a pomoc výběru rehabilitačních a kompenzačních pomůcek.

M. Křížková, M. Nýdlová

Tel. 386 353 940

Staroměstská 2608, ČB

www.nrzp.cz

Městská charita České Budějovice - CS Domino

Podpora lidem se zdravotním postižením, podpora rodinným příslušníkům lidí se zdravotním postižením, začlenění zdravotně postižených osob do běžné občanské společnosti. Mezi poskytované služby patří: klub denních aktivit, spolupráce s rodinou, zájmové dílny, osobní asistence, integrační setkání, poradenská služba.

Mgr. Šťastná

Tel. 385 520 546, 776 655 343

Jizerská 4, ČB

www.mchcb.org.

Dětské centrum Arpida

Denní stacionář pro děti s těžkým tělesným a kombinovaným postižením. Sociální poradenství a servis, chráněné pracoviště pro osoby s tělesným a kombinovaným postižením, dvoutýdenní rehabilitační pobyty rodičů s dětmi, půjčování kompenzačních pomůcek, nestátní zdravotnické zařízení (fyzioterapie, dětská neurologie, pediatrie, rehabilitační lékařství, ortopedie, logopedie,...),...

Doc. PhDr. Janovský, PhD.

Tel. 385 521 287

U Hvízdala 9, ČB

www.dcarpida.cz

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých, oblastní pobočka

Poskytuje klientům sociálně právní poradenství, seznamuje je s různými druhy kompenzačních pomůcek, pořádá volnočasové aktivity a zajišťuje klubovou činnost.

A. Tůma

Tel. 386 460 660

Roudenská 18, ČB

www.sons.cz

Speciálně pedagogické centrum pro sluchově postižené

Péče o sluchově postižené v regionu, sociální a psychologické poradenství pro rodiny dětí se sluchovým postižením.

Mgr. Samohejlová, Mgr. Macíková

Tel. 387 715 859

Riegrova 1, ČB

Speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené

Centrum pro děti zrakově postižené.

PhDr. Vlachová, Dufková

Tel. 387 436 124

Zachariášova 5, ČB

www.home.tiscali.cz.spmcb

Tyfloservis

Sociální rehabilitace nevidomých a těžce slabozrakých, podpora jejich integrace, sociální rehabilitace, práce s kompenzačními pomůckami, terénní a ambulantní bezplatné služby. Cílem služeb je co největší samostatnost a nezávislost zrakově postiženého občana.

H. Jiroušková

Tel. 387 331 598, 608 572 338

Zachariášova 6, ČB

www.tyfloservis.cz

Sdružení pro pomoc mentálně postiženým

Integrace mentálně postižených do společenského života.

MUDr. Burdová

Tel. 387 204 186

Ledenická 99, ČB

Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR – Poradenské centrum

Poskytuje poradenství, zajišťuje kompenzační a rehabilitační pomůcky, pomáhá při jednání s úřady.

Mgr. Lexová

Tel. 386 356 184

Mánesova 3, ČB

Společnost pro ranou péči, regionální pracoviště Středisko rané péče

Služby pro rodiny s dětmi s postižením zraku, s kombinovaným postižením. Provázení a podpora rodičů v prvních letech života dítěte s postižením, psychologické, pedagogické a sociální poradenství.

Mgr. Papoušková

Tel. 385 520 088, 777 234 032

Husova 9, ČB

www.ranapece.cz

Svaz tělesně postižených v ČR - České Budějovice

Organizace zajišťuje sociálně poradenskou činnost pro tělesně postižené, kurzy sociální rehabilitace, asistenční činnost, rekondiční pomůcky pro tělesně postižené.

M. Štěch, Ing. Oliva, Ing. Matzner

Tel. 386 350 162

Lidická 7, ČB

Strakonice

Koník - podporované zaměstnání, hipoterapie

Tel. 383 322 040, 775 737 392

Hejdukova 349

www.os.konik.cz

Centrum pro zdravotně postižené Jihočeského kraje, pobočka Strakonice

Tel. 383 321 931

Stavbařů 213

www.nrzp.cz

Občanské sdružení Prevent - krizové a kontaktní centrum

Tel: 383 322 357

Krátká 20

www.os-prevent.cz

Občanské sdružení pro pomoc mentálně postiženým lidem - POMPOL - Strakonice

Tel. 776 699 437

Stavbařů 226

Podpora lidí s duševním onemocněním - POLIDON - STRAKONICE

Tel. 383 322 332

Kosmonautů 1266, 386 01

www.polidon.strakonice.cz

SONS - Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých,
oblastní pobočka Strakonice
Tel. 383 321 931
Stavbařů 213

Pedagogicko-psychologická poradna Strakonice
Tel. 383 321 704
Chelčického 555

Oblastní charita Strakonice
Tel. 383 323 281, 383 327 457
Sousedovice 40
<http://charita.doku.cz>

Písek

Mesada - podporované zaměstnání
Tel. 382 222 246
Nábřeží 1. máje 2259
www.mesada.org

Arkáda - sociálně psychologické centrum
Tel. 382 222 300, 382 211 300
Fügnerovo nám. 48
www.iol.cz/arkada

Fokus - pro lidi s duševním onemocněním
Tel. 382 224 297
Nábřeží 1. máje 2259
www.fokus-cr.cz

Občanská poradna INKANO - člen AOP
Tel. 382 210 319
Píseckého 131
www.inkano.cz

INKANO - informační kancelář neziskových organizací
Tel. 382 224 737, 382 210 319,
Píseckého 131
www.inkano.cz

OPIM (Organizace na podporu integrace menšin)
Tel. 382 216 318
Tylova 160
www.opim.cz

Česká katolická charita, Farní charita Veselíčko, Domov sv.
Alžběty pro matku a dítě

Tel. 382 589 108
Veselíčko č.22

Centrum pro zdravotně postižené Jihočeského kraje, pobočka
Písek
Tel. 383 212 343
Palackého sady 166
www.nrzp.cz

Pedagogicko-psychologická poradna Písek
Tel. 382 213 387
Erbenova 722

Manželská a rodinná poradna
Tel. 603 251 393
Žďár 58

Tábor

Fokus - pro lidi s duševním onemocněním Tábor
Tel. 381 252 988, 381 252 684
Mostecká 2087
www.fokus-cr.cz

Česká katolická charita - Farní charita Tábor
Občanská poradna
Tel. 381 255 999
Klokotská 114

Centrum služeb pro zdravotně postižené - středisko
poradenství a sociální rehabilitaci
Tel. 381 254 240
Třída. ČSA 2289
www.nrzp.cz

**Základní organizace nedoslýchavých a poradenské centrum pro
sluchově postižené občany**
Třída ČSA 2289
Tel. 381 231 122
www.snn.cz

Fond ohrožených dětí (Tábor)
Tel. 381 254 606
Náměstí Fr. Křižíka 2840
www.fod.cz

**Sdružení pro osobní asistenci a nezávislý život zdravotně
postižených**
Tel. 381 252 084

Smetanova 1284

COMMUNIO Starokatolické církve v Táboře

Tel. 381 277 499, 602 864 576

Žižkovo náměstí 6

www.starokatolici.cz

CHEIRON T, o. p. s., komunitní centrum, Tábor

Tel. 381 257 624

Děkanská 302

www.cheiront.freedimension.cz

Sdružení volnočasových a terapeutických aktivit Kaňka o.s.

Tel. 602 250 671

Helsinská 2731

Prachatice

Společnost pro poskytování psychosociální pomoci občanům -

Prachatice

Tel. 388 310 147

Soumarská 367

Svaz občanských sdružení České republiky (Prachatice)

Tel. 724 104 724

Žižkova 185, Husinec

www.soscr.cz

Česká katolická charita, Charitní domov sv. Dominika Savia

(Azylový dům pro matku s dětmi)

Tel. 388 310 274

Sluneční 1135

Centrum pro zdravotně postižené Jihočeského kraje, pobočka

Prachatice

Tel. 388 316 009

Kasárenská 164

www.nrzp.cz

Občanské sdružení Prevent- krizové a kontaktní centrum

Tel. 388 310 147

U stadionu 397

www.os-prevent.cz

Emauzy ČR - azylové bydlení, sociální služby

Tel. 388 310 979

Děkanská 31

Vimperk

Mesada - podporované zaměstnání

Tel. 388 411 718, 606 731 196

1. máje 74

www.mesada.org

Český Krumlov

Centrum pro pomoc dětem a mládeži, o.p.s. (Český Krumlov)

Tel. 380 713 042

Špičák 114

www.icmck.cz

Centrum ochrany lidských práv jižní Čechy, Český Krumlov

Občanská poradna - není členem AOP

Tel. 380 712 202

Náměstí Svornosti 2

www.latran.cz

<http://www.icos.krumlov.cz>

Centrum sociálních služeb ČK, bezplatné právní poradenství

Náměstí Svornosti 2

www.latran.cz

<http://www.icos.krumlov.cz>

Informační centrum občanského sektoru - ICOS Český Krumlov

Tel. 380 712 202

Náměstí Svornosti 2

www.latran.cz

<http://www.icos.krumlov.cz>

Centrum pro zdravotně postižené Jihočeského kraje, pobočka

Český Krumlov

Tel. 380 711 764

Kaplická 586

www.nrzp.cz

Středisko výchovné péče Spirála

Tel. 380 712 426

Špičák 114

www.sweb.cz/svp-spirala

Jindřichův Hradec

Mesada - podporované zaměstnání, Jindřichův Hradec

Tel. 384 321 513

Růžová 30/II

www.mesada.org

P-centrum (Jindřichův Hradec)

Tel. 384 362 266

Sládkova 331/II

Česká katolická charita, Farní charita Jindřichův Hradec

Občanská poradna

Tel. 384 361 690

Kostelní 74/I

Psychosociální protidrogová poradna Jindřichův Hradec

Tel. 384 351 514, 728 183 675

Masarykovo nám. 168/II.

<http://drogporadna.popjan.cz>

Centrum pro zdravotně postižené Jihočeského kraje, pobočka
Jindřichův Hradec

Tel. 384 361 723

Janderova 147/2

www.nrzp.cz

Sociální ubytovna pro muže

Tel. 383 324 318

Česká 1175/II

Sdružení pro pomoc mentálně postiženým Modrý zvonek

Vajgar 589/III

Třeboň

Centrum primární prevence Citadela (Třeboň)

Tel. 384 722 227

Chelčického 1-2/II

<http://www.knih-tb.cz>

Farní charita Třeboň

Občanská poradna

Tel. 384 721 427, 777 566 971

Chelčického 2

<http://www.trebon.charita.cz>

Příloha č.2: Vzor dotazníku pro respondenty výzkumu

OBČANSKÁ PORADNA

PROJEKT PHARE 2003 RLZ, 2.1/308

**DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ PRO POTŘEBY PRŮZKUMU OBČANSKÉHO
PORADENSTVÍ**

Dobrý den,

dostává se Vám do rukou dotazník Jihočeské rozvojové o.p.s., která je realizátorem projektu *Sociální integrace osob prostřednictvím občanského poradenství*. Účelem tohoto dotazníku je zmapovat zájem o nový typ služby pro občany – občanské poradenství v Českých Budějovicích. Občanská poradna je služba nestátní, usilující o to, aby lidé znali svá práva a povinnosti, aby uměli účinně vyjádřit své potřeby a aby znali dostupné služby. Poskytuje rady a informace, kontakty na jiná odborná pracoviště, pomoc při sepisování návrhů k soudu nebo při vyjednávání na úřadech. Základními principy jsou: bezplatnost, nestrannost, nezávislost, anonymita a diskrétnost.

Obvykle se na občanskou poradnu obracejí lidé, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci a nemají vlastní zdroje, kterými by mohli danou situaci řešit. Úkolem poradny je pomoci klientovi zorientovat se v nepříznivé sociální situaci a poskytnout mu odbornou pomoc, na základě které bude schopen problém řešit. Vzhledem k tomu, jak široce má občanská poradna definovanou cílovou skupinu a oblasti, ve kterých pomáhá, je snahou poradny uspokojit každého klienta, který se na ni obrátí s žádostí o pomoc. Činnost občanské poradny není z hlediska zaměření problému klienta nijak omezena, a proto se na ní mohou obracet lidé s jakýmkoli problémy a otázkami. V praxi se na občanskou poradnu obracejí klienti zejména s dotazy z následujících oblastí: rodina a mezilidské vztahy, bydlení, sociální dávky a pomoc, majetkoprávní vztahy, správní řízení, jednání na úřadech, systém právní ochrany, zdravotnictví, ochrana spotřebitele apod.

Byli bychom rádi, abyste byli s našimi službami co nejvíce spokojeni. Proto Vás žádáme o vyplnění tohoto dotazníku, který nám poskytne zpětnou vazbu a pomůže nám tak zkvalitnit námi poskytované služby. Dotazník je anonymní a jeho vyplnění dobrovolné. Žádáme Vás o upřímnou odpověď.

Děkujeme za Vaši spolupráci.

Občanská poradna v Českých
 Budějovicích
 Jihočeská rozvojová, o.p.s.
 Jírovcova 1, 370 01 České Budějovice
 E-mail: poradna@jr-spolecnost.cz
www.jr-spolecnost.cz

	Část I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O RESPONDENTOVI
	POKUD NENÍ UVEDENO JINAK, SVOU VOLBU U JEDNOTLIVÝCH OTÁZEK OZNAČTE KŘÍŽKEM.
☐ ☐	1. Pohlaví: muž žena
☐ ☐ ☐ ☐ ☐	2. Věk: méně než 18 let 18 – 29 let 30 – 44 let 45 – 59 let 60 a více let
☐ ☐ ☐ ☐ ☐	3. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání: bez vzdělání základní střední bez maturity střední s maturitou vyšší odborné vysokoškolské
☐ ☐ ☐ ☐ ☐	4. Odhadněte vzdálenost Vašeho bydliště od Českých Budějovic: žiji v Českých Budějovicích vzdálenost do 5 km od Českých Budějovic vzdálenost do 20 km od Českých Budějovic vzdálenost do 50 km od Českých Budějovic vzdálenost do 100 km od Českých Budějovic jiná vzdálenost (vypíšte).....km
☐ ☐ ☐ ☐	5. Stav: svobodný/svobodná ženatý/ vdaná rozvedený/rozvedená ovdovělý/ovdovělá

☐ ☐ ☐		6. Děti: nemám děti mám zaopatřené děti mám nezaopatřené děti
☐ ☐ ☐ ☐ ☐		7. Ekonomická aktivita: podnikající zaměstnanec nezaměstnaný ekonomicky neaktivní (student, poživatel důchodu apod.) jiná možnost (vypište).....
Část II. MAPOVÁNÍ ZÁJMU O OBČANSKÉ PORADENSTVÍ		
ano ☐	ne ☐	1. Setkali jste se již se službou občanského poradenství?
		2. Občanská poradna nabízí poradenství (pomoc) v následujících oblastech (a - l). Pročtěte si pozorně následující oblasti a zvažte, ve kterých oblastech byste uvítal/a nabízenou pomoc občanské poradny.
ano ☐	ne ☐	a) Sociální dávky (např. dávky státní sociální podpory a péče, pomoc v mimořádných situacích, řízení o přiznání dávky)
ano ☐	ne ☐	b) Sociální pomoc (pečovatelské služby pro seniory, zdravotně postižené, ústavní péče jako domovy důchodců, dětské domovy, krizové a azylové služby apod.)
ano ☐	ne ☐	c) Pojištění (starobní a invalidní důchod, nemocenské pojištění, zdravotní pojištění, komerční pojištění apod.)
ano ☐	ne ☐	d) Pracovně právní vztahy a zaměstnanost (pracovní poměr, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce, odpovědnost za škodu, ochrana zaměstnanců, zprostředkování zaměstnání, podpora v nezaměstnanosti, OSVČ)
ano ☐	ne ☐	e) Bydlení (např. bydlení na základě (spolu)vlastnického práva, nájemní smlouvy, podnájmy, bydlení členů nájemcovy domácnosti, trvalé bydliště a hlášení pobytu, věcná břemena)
ano ☐	ne ☐	f) Rodina a mezilidské vztahy (vznik a zánik manželství, úprava vztahů k nezletilým dětem, osvojení, sociálně právní ochrana dětí, výživné, mezilidské vztahy, domácí násilí)
ano ☐	ne ☐	g) Majetkoprávní vztahy (formy a nabývání majetku, společné jmění manželů, dědictví, závěť, dary, půjčky)
ano ☐	ne ☐	h) Finanční a rozpočtová problematika (daně a poplatky, půjčky a dluhy, rodinný a osobní rozpočet)

ano ☐	ne ☐	ch) Zdravotnictví (práva a povinnosti pacientů)
ano ☐	ne ☐	i) Školství a vzdělávání (práva a povinnosti vzdělávacího procesu)
ano ☐	ne ☐	j) Specifické skupiny obyvatel (tělesně a duševně znevýhodnění, etnické menšiny, cizinci, bezdomovci, senioři, oběti násilí)
ano ☐	ne ☐	k) Ochrana spotřebitele (smluvní vztahy, vymáhání práv)
ano ☐	ne ☐	l) Právní systém a právní ochrana (základní lidská práva, systém soudnictví a veřejné správy, soudní rozhodnutí, exekuce, odvolací řízení, přestupky, trestní řízení)
Část III. KONKRÉTNÍ POTŘEBY RESPONDENTA		
ano ☐ ☐ ☐ ☐	ne ☐ ☐ ☐ ☐	<p>1. Jaký typ pomoci byste v případě řešení Vašeho problému očekával/a od občanské poradny? (Vyjádřete se ke každé možnosti volby ANO,NE).</p> <p>Potřeboval/a bych obecné informace Potřeboval/a bych o své situaci mluvit s někým, kdo by mě vyslechl a podpořil Potřeboval/a bych se ve své situaci zorientovat Jiná možnost (vypíšte).....</p>
ano ☐	ne ☐	1. Pokud jste v poslední době řešil/a problém z některých uvedených oblastí (a - l), věděl/a jste vždy, kam se obrátit?
ano ☐	ne ☐	2. Máte zájem být informován/a o tom, že byla v Českých Budějovicích právě zahájena činnost občanské poradny?
ano ☐	ne ☐	3. Byl/a byste ochoten/ochotna za službou (pro radu,pomoc) občanské poradny dojíždět i do Českých Budějovic?
<p>4. Pokud jste označil/a v předchozích dvou otázkách možnost ANO, uveďte kontakt na Vás, např. emailovou adresu, telefonní číslo, adresu apod.</p> <p>.....</p>		
Následující otázky odpovídají pouze uchazeči o zaměstnání		
ano ☐	ne ☐	5. Jste evidován/a na úřadu práce?

	6. Napište, na kterém úřadu práce jste evidován/a: .....
	7. Zkuste vlastními slovy napsat, jaký je podle Vás důvod Vaší nezaměstnanosti: .....

Příloha č.3: Vzor dotazníku pro odborníky na sociální integraci

Výzkum občanského poradenství
Dotazování odborníků na sociální integraci

26. ledna 2006

---

1. Setkali jste se někdy se službou občanského poradenství?
Ano   Ne
2. Co si představujete pod pojmem občanské poradenství?
3. Jaké poradenské služby či obory poradenství byste očekával/očekávala?
4. Setkáváte se ve svém životě a praxi s klienty, kteří se ocitl v obtížné životní situaci?
5. Myslíte si, že v Českých Budějovicích existuje organizace, která by bezplatně nabízela komplexní nízkoprahovou informační službu (sociální dávky, bydlení, rodinné vztahy, majetkoprávní vztahy, pomoc při psaní podání, postup na úřadech, informace o právních úpravách apod.)?

6. Uvítali byste zřízení takovéto služby?

Ano Ne

7. Domníváte se, že by tato služba měla být občanům poskytována v každém okresním městě v Jihočeském kraji?

Ano Ne

8. Na jakou organizaci případně odkazujete své klienty v případě, že potřebují takovýto druh služby?

Příloha č.4: Seznam odborníků na sociální integraci

OBČANSKÁ PORADNA

PROJEKT PHARE 2003 RLZ, 2.1/308

Seznam odborníků na sociální integraci zapojených do průzkumu občanského poradenství_Zodpovězené dotazníky

Lenka Daňhová, 23.2. 2006

Číslo	Osoba	Název organizace	Email	
1.	Mgr. Lucie Bicková	Farní charita Třeboň	charita.trebon@seznam.cz	☒
2.	Mgr.Alois Ambrož	Městská charita ČB	alois.ambroz@mchcb.or	☒
3.	Šárka Kovárnová	Magistrát města	kovarnovas@c-budejovice.cz	☒
4.	Bc. Markéta Škopková	Jihočeský kraj, oddělení sociálních věcí	marketa.skopkova@ledax.cz	☒
5.	Mgr. Petra Zimmelová	ZSF JČU v ČB	zimmelo@zsf.jcu.cz	☒
6.	doc. Ing. Lucie Kozlová	ZSF JČU v ČB	lkozlova@zsf.jcu.cz	☒
7.	Mgr. Jan Šesták	Domov sv. Anežky o.p.s.	cihovice@iol.cz	☒
8.	Ing. Irena Lavická	Mesada o.s.	mesada.cb@volny.cz	☐
9.	PhDr. Vladislava Šídllová	VOŠ sociální Prachatice	voss-pt@e-mail.cz	☒
10.	PhDr. Jana Břendová	VOŠ sociální Prachatice	brendova@spgspt.cz	☒
11.	Mgr. Ivana Kotěšovcová	VOŠ sociální Prachatice	kotesovcova@spgspt.cz	☒

12.	Mgr. Jana Šimečková	VOŠ sociální Prachatice	simeckova@spgspt.cz	☐
13.	Veronika Trykarová Romana Turnerová	Inkano Písek o.s.	poradna@inkano.cz	☒
14.	Doc.PhDr.Oldřich Matoušek	FF UK Praha	oldrich.matousek@ff.cuni.cz	☐
15.	Mgr. Jana Koláčková	FF UK Praha	ksp@centrum.cz	☒
16.	Ivan Kolář	OP Praha 1	op.praha1@seznam.cz	☐
17.	Mgr. Pavla Oriniaková	Koník	Pavla.oriniakova@cpkp.cz	☐
18.	Monika Strapková, DiS.	ÚSP Máj	m.strapkova@ddmajcb.cz	☒
19.	Vladimír Kovařík	ÚSP Pístina	Usp.pist@jhnet.cz	☒
20.	Jan Kostečka	o.s. PROUTEK	honkos@centrum.cz	☒

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FILOZOFICKÁ FAKULTA
KATEDRA SOCIÁLNÍ PRÁCE**

Resumé bakalářské práce

**Stačí nezaměstnaným občanům Českých
Budějovic a okolí spektrum poskytovaných
sociálních služeb?**

Lenka Daňhová

Obor:
Forma studia:

sociální práce
prezenční

Vedoucí bakalářské práce: Doc.PhDr.Oldřich
Matoušek
Oponent bakalářské práce: Ing.Ivan Loukota
Datum: 10. srpna 2006

Popis problému

Bakalářská práce je zaměřena na zmapování prostředí aktuální situace v oblasti sociálních služeb, které jsou poskytované nezaměstnaným v Českých Budějovicích a okolí. Nezaměstnaní občané totiž většinou čelí kumulaci různých znevýhodnění a nezaměstnanost může být až druhotným projevem některé obtížné životní situace, sociálního, psychického nebo zdravotního stavu člověka.

Popis konkrétních cílů

Hlavním cílem bakalářské práce je postihnout základní aspekty fenoménu nezaměstnanosti s přihlédnutím ke specifikům Jihočeského kraje. Cílem je provést vstupní analýzu tématu občanského poradenství v Českých Budějovicích a najít odpověď na otázku, zda jsou sociální služby poskytované nezaměstnaným dostatečné a zda se prokáže vhodnost zřízení občanské poradny jako centra odborného sociálního poradenství pro nezaměstnané občany. Dalším cílem je získat zpětnou vazbu od této cílové skupiny potencionálních uživatelů služeb občanské poradny mimo jiné o tom, zda by uvítali zřízení této služby a zda vědí, kam se v obtížné životní situaci obrátit.

Použité metody

Úvodní teoretická část je analýzou okolního prostředí z hlediska nezaměstnanosti a ostatních poskytovaných sociálních služeb, která se opírá o vybrané ukazatele, jež jsou interpretovány na základě porovnání s celorepublikovým kontextem. Dostupná data byla získána a zpracována na základě studia souvisejících strategických dokumentů, z dostupných statistických dat a na základě odborné literatury, která o této problematice pojednává. Praktická část výzkumu zahrnuje analýzu zájmu osob z řad nezaměstnaných o novou službu, kterou je občanské poradenství. Výzkumnou metodou byla určena přehledová studie, standardizovaný dotazník se souborem standardizovaných otázek, kde mohli občané většinou volit předem stanovené odpovědi.

Popis výsledků

Bakalářská práce ve své teoretické i praktické části prokázala, že sociální služby poskytované nezaměstnaným občanům v Českých Budějovicích jsou dostatečné, pouze

jejich rozsah v souvislosti s prostředky strukturálních fondů je natolik široký, že se v nich jednotlivec dokáže pouze složitě orientovat. Jednotlivé subjekty svou činnost nekoordinují. Na druhou stranu v regionu chybí služba občanského poradenství, která může pracovat s nezaměstnaným klientem na různých spektrech jeho života. Principy práce by měli podporovat klienta při zvládnání bezprostředních důsledků nezaměstnanosti a za druhé pomáhat při návratu nezaměstnaných na pracovní trh.

Z toho vyplývá nutná spolupráce mezi subjekty, které s touto cílovou skupinou pracují.